Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган. ◉ № 265 (6. 754) ◉ 1988 йил 19 ноябрь, шанба ◉ Баҳоси 3 тийин

ЗАМОНДОШИМИЗ

Тонгги газеталарда

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси М. С. Горбачевнинг Ҳиндистонга расмий визитига доир хабарлар эълон қилинган.

Делегатнинг дил сўзлари

Тошкент бирлашган авиаотряднининг энг моҳир учувчиларидан бири, 1-классли учувчи Муҳаммаджон Мусабоевни мажлислар орасидаги танаффусда суҳбатга тортдик. У киши бажонидил рози бўлди.

— Муҳаммаджон Нуритдинович, конференция ишидан қониқдингизми?

— Жуда ҳам. Авваллари ким нима гапиришини аввалдан билардик. Конференция нима билан тугашини ҳам сезиб турардик. Бугун эса қайноқ фикрлар, кескин, тўғри танқид... Таассуротларим жуда кўп.

— Нотиқларнинг ҳамма гапи ўринли демоқчисиз, тўғрими?

— Умуман ҳа. Лекин унутманг: қайта қуриш ҳадеб камчиликларни санаб, дод-вой қилишдан иборат эмас. Қайта қуриш энг аввало ана шу камчиликларни тузатиш учун кураш демакдир.

Нотиқлар жуда тўғри гапиришди. Эътироз билдириб бўлмайди. Лекин ҳисобот докладида ҳам, мунозарада сўзлаган ўртоқларнинг нутқларида ҳам келажак учун жавобгарлик ҳисси камроқ сезилди. Муаммоларни ҳал қилиш учун коллектив амалга оширадиган ишлар ҳақида кам гапирилди.

— Конференцияда авиаотряд ҳақида танқидий фикрлар ҳам билдирилди...

— Камчиликларни тугатиш — бизнинг биринчи галдаги вазифамиз. Ҳамма ҳам шундай ўйлаётганига шубҳам йўқ.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг мажлислари тўғрисида

ИНФОРМАЦИОН БИЛДИРИШ

18 ноябрь куни Тошкентда ўн биринчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг тўққизинчи сессияси очилди.

Эрталаб соат 10 да Олий Советнинг биринчи мажлиси бошланди.

Мажлисда **В. П. Анишчев, Д. Д. Берков, П. В. Догонкин, А. С. Икромов, Ғ. Ҳ. Қодиров, В. И. Огарок, К. Саликов, П. Қ. Ҳабибуллаев, Ҳ. Алимова, И. Ҳ. Жўрабеков, А. С. Ефимов**, республика Олий Совети Президиуми ва ҳукуматининг аъзолари ҳозир бўлдилар.

Мажлисни Ўзбекистон ССР Олий Советининг Раиси **Р. Ғуломов** очди.

Олий Совет Мандат комиссиясининг раиси депутат **Т. К. Жўраева**нинг бўшаб қолган депутатлар ўрнига айрим сайлов округларидан сайланган депутатларнинг ваколатларини текшириш тўғрисидаги докладини тинглади.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Тошкент шаҳар 2-Октябрь сайлов округидан сайланган депутат **А. Ф. Змиевский**нинг, Тошкент шаҳар 33-университет сайлов округидан сайланган депутат **Ш. А. Алимов**нинг, Наманган область 289-Ўнҳаёт сайлов округидан сайланган депутат **С. Н. Исмоилова**нинг, Самарқанд область 328-Қорадарё сайлов округидан сайланган депутат **С. О. Азимов**нинг, Фарғона область 437-Дзержинский сайлов округидан сайланган депутат **Р. А. Сафаров**нинг, Фарғона область М. Топиболдиев номли 441-сайлов округидан сайланган депутат **А. И. Овчинников**нинг, Хоразм область 472-Калинин сайлов округидан сайланган депутат **О. В. Лебедев**нинг, Қорақалпоғистон АССР 507-Чимбой шаҳар сайлов округидан сайланган депутат **Н. В. Мачтаков**нинг мандатларини тўғри деб топишга қарор қилди.

Сессиянинг кун тартиби ва иш тартиби бир овоздан тасдиқланади.

Кун тартибига қуйидаги масалалар киритилган:

1. Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми составидаги ўзгариш тўғрисида.
2. Ўзбекистон ССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1989 йилги Давлат плани тўғрисида ҳамда Ўзбекистон ССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1988 йилги Давлат плани қандай бажарилаётгани ҳақида.
3. Ўзбекистон ССРнинг 1989 йилги Давлат бюджети ҳақида ҳамда Ўзбекистон ССРнинг 1987 йилги Давлат бюджетининг ижроси тўғрисида.
4. Ўзбекистон ССР Олий Судининг фаолияти тўғрисидаги ҳисобот.
5. Ўзбекистон ССР Олий Совети айрим доимий комиссияларининг составидаги ўзгаришлар тўғрисида.
6. Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонларини тасдиқлаш тўғрисида.

Шундан кейин депутатлар кун тартибига киритилган масалаларни кўриб чиқишга киришдилар.

Депутат **Г. А. Стефановский** республикадан кетганлиги муносабати билан Олий Совет уни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг аъзоси вазифасидан озод этиш ҳақида қарор қабул қилди.

Олий Совет депутат **А. И. Овчинников**ни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг аъзоси қилиб сайлади.

«Ўзбекистон ССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1989 йилги Давлат плани тўғрисида ҳамда Ўзбекистон ССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1988 йилги Давлат плани қандай бажарилаётгани ҳақида» Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, республика Госпланининг раиси депутат **И. Искандаров** доклад қилди.

«Ўзбекистон ССРнинг 1989 йилги Давлат бюджети ҳамда Ўзбекистон ССРнинг 1987 йилги Давлат бюджетининг ижроси тўғрисида» Ўзбекистон ССР молия министри депутат **И. И. Маматисаев** доклад қилди.

План-бюджет комиссиясининг раиси, депутат **Ш. Ҳожимуротов** Ўзбекистон ССР Олий Советининг План-бюджет ва бошқа доимий комиссиялари номидан қўшимча доклад қилди.

Музокараларда депутатлардан: **А. Х. Тошкенбоев** (182-Сармижон сайлов округи), **Л. И. Нетяга** (466-Карамон сайлов округи), **М. Салоҳиддинов** (375-Вахшивор сайлов округи), **А. Г. Руденко** (137-Пойтуғ сайлов округи), **Ҳ. Мажидов** (454-Данғара сайлов округи), **В. А. Антонов** (396-Гулистон сайлов округи), **Н. В. Мачтаков** (507-Чимбой шаҳар сайлов округи), **А. Абдувосиқов** (61-Қурилиш сайлов округи), **Н. М. Нижник** (71-Комсомол сайлов округи), **М. А. Зоидов** (272-Чортоқ сайлов округи), **А. Ш. Ҳабибуллаев** (391-Пахтаобод сайлов округи), **А. Ҳалимов** (280-Ўзбекистон сайлов округи), **В. А. Лозицкий** (210-Марказий сайлов округи), **В. Д. Медведев** (156-Советобод сайлов округи) қатнашдилар.

Ўн биринчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг тўққизинчи сессияси 19 ноябрда ўз ишини давом эттирмоқда.

Алоҳида китобча қилиб чиқарилди

«Қайта қуриш ва ёшлар: ҳаракатлар даври. М. С. Горбачевнинг Москва ва Москва области ёшлари билан 1988 йил 29 октябрдаги учрашуви» китобчаси босмадан чиқди. Унда М. С. Горбачевнинг нутқлари, ВЛКСМ 70 йиллиги кунида пойтахтдаги ёшлар саройида бўлган чоғида унинг комсомол-ёшлар билан суҳбатлари эълон қилинган, фотосуратлар берилган.

Китобчани Сиёсий адабиёт нашриёти тайёрлади ва у «Красний пролетарий» босмахонасида нашр этилди.

(ТАСС).

Ечимини кутаётган муаммолар

VI Сергели район ҳисобот-сайлов партия конференциясидан

◉ МУХБИРЛАР ҲИКОЯСИ

«Самарқанд» автостанциясидан ўтгандан кейин киши кўз ўнгида манзаралар ўзгача тус ола бошлайди. Серқатнов транспорт, баланд уйлар қуршовидан чиққан йўловчи кенгликларга боқиб бир лаҳза бўлса ҳам тин олгандек бўлади. Кенг йўлнинг икки тарафи кеч куз бўлса ҳам ям-яшил экинзор. Колхоз ерларида кўзингизни, дилингизни уфқлар аллалаб келаётган шу аснода бирдан осмонўпар бинолар сизни ўз бағрига олади. Бу янги қурилган пайтлари «Йўлдош шаҳарча» номи билан машҳур бўлган Сергели райони. У ўз ютуқлари, ўз ташвишлари билан, ўз камчиликларини бартараф этиш йўлида жонбозлик қилиб яшамоқда.

Район партия комитетининг биносига кираверишда ҳар галгидек гавжум. Коммунистлар учун бугунги кун алоҳида аҳамият касб этади. Улар бу ерда V район партия конференциясидан кейин ўтган 3 йил мобайнида амалга оширилган ишларга якун ясашади, келгусидаги ишлар режасини белгилаб олишади, юракларидаги бор гапни рўй-рост тўкиб солишади.

Салкам 110 минг аҳоли истиқомат қилаётган Сергели районининг бошқа районларда бўлгани каби муаммолари кўп. Шаҳар аҳолисини биринчи навбатда транспорт масаласи кўпдан буён қийнаб келади. Ўрни бўлмаса ҳам айтиб ўтиш керак, конференция кунлари биз ҳам бу қийинчилик «меваси»дан татиб кўрдик. Районни айниқса, маданий томондан юксалтириш зарур. Ўзингиз ўйлаб кўринг, шундай катта районда бор-йўғи 2 кинотеатр, 4 та клуб, биттагина стадион бор, холос. Тузукроқ каттароқ тадбир ўтказишни ўйлашнинг ўзиёқ мутасаддиларнинг ҳафсаласини пир қилади. 13-шаҳар касалхонаси ёғоч уйда. Уни замонавий бинога ўтказиш муаммоси ҳал этилиши керак. Турар жой ҳақида гапирмасак ҳам бўлади. Бундай дейишимизга асос бор. Ёғоч уйлар 50 йилга мўлжаллаб қурилган экан. Орадан энди 22 йил ўтибди. Яна 28 йил яшаса бўлар экан. Демак...

Хуллас, конференция бошлангунга қадар шу каби долзарб муаммолар кўндаланг бўлиб турарди.

◉ КОНФЕРЕНЦИЯ БОШЛАНГУНЧА

Фойеда суҳбатлашаётган делегатларга яқинлашамиз. Улар билан танишдик. Бири хўжалик ҳисобидаги тара базасининг 2-филиали мастери Абаш Саримсоқов, иккинчиси электромеханика заводи ишчиси, район партия комитети бюроси аъзоси Владимир Николаевич Червяков. Уларнинг икковига ҳам бир хил савол билан мурожаат этдик.

— Конференция қандай ўтишини хоҳлайсиз!

Абаш Саримсоқов: давримизга мос, ошкора руҳда ўтади деб ўйлайман. Ҳамма коммунистлар юракларидагини айтсалар керак.

Владимир Червяков: конференция жўшқин ўтишини истайман. Энг муҳими, инсон, унинг тақдири, келажаги диққат марказида турса яхши бўларди. Аввалги конференцияларда бўлгани каби фақат қоғоздагина ёзилмайди деб ўйлайман.

— Сиз аввалги конференцияларда ҳам қатнашганмисиз!

Абаш Саримсоқов: Мен III район партия конференциясидан бошлаб барча конференцияларда қатнашиб келяпман.

Владимир Червяков: Мен эса II конференциядан бошлаб қатнашиб келаман. 1987 йил ноябрдан бюро аъзосиман.

— Демак, конференциялар қандай ўтганини яхши эслайсиз!

Абаш Саримсоқов: Албатта. Аввалги конференциялардан менинг эсимда қолгани — балки оғир ботганидан бўлса керак — сўзга чиқадиганларнинг тексти аввалдан назоратдан ўтказилиб тайёрлангани эди. Бу ҳолда қандай қилиб ташаббус, янгилик, холис танқид бўлиши мумкин?! Мутлақо мумкин эмас эди. Делегат аъзолари фақат қарсак чалишу, қўл кўтариш учун келишарди.

Владимир Червяков: Мен ўртоқ Саримсоқовнинг фикрига қўшиламан. Авваллари хўжаликни кўтариш планларини бажариш сингари ишлар билан овора бўлардик. Идеология иши эса орқароққа суриб қўйилганди. Кадрлар масаласи, айниқса, ёшларни тарбия қилиш қанчалар зарур эканлигини бугун ҳамма юракдан ҳис қилиб турибди.

— Конференцияда сўзга чиқасизми!

Абаш Саримсоқов: Вазиятга қарайман.

Владимир Червяков: Агар мен айтмоқчи бўлган фикрларни биров айтиб қўймаса. Чунки ёмон кўрганим—бир гапни такрорлайвериш.

◉ КОНФЕРЕНЦИЯДА

Залда кўтаринки руҳ ҳукмрон. Қизил алвонга ёзиб қўйилган «Ошкоралик, жасоратли фикрлаш, мунозараларнинг маданиятлилиги конференция ишидаги асосий омил» шиори беихтиёр диққатингизни тортади.

Конференция кун тартибига кўра **Сергели район партия комитетининг биринчи секретари А. А. Манасов** «Сергели район партия комитетининг КПСС XXVII съезди қарорларини бажариш ва Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси талаблари асосида қайта қуришни янада чуқурлаштириш борасидаги вазифалари» тўғрисида ҳисобот доклади қилди.

Бугун район партия комитети КПСС XXVII съезди, КПСС Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари қарорларини ҳаётга тадбиқ этиш бўйича амалга оширган ишлари ҳақида ҳисобот беради, Йўл қўйилган камчилик ва хатолар хусусида сўз юритади, Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси қўлланмаларини бажаришдаги аниқ вазифаларни белгилаб олади.

Ҳаётимизда кўп нарса ўзгарди. Унинг ғоявий-идеология ва жамоатчилик атмосферасида ошкоралик ва демократия мустаҳкам ўрин олмоқда. Сиёсий системанинг ўзгариш жараёни, инсонларнинг зарур талабларини қондириш йўлида мамлакат экономикасини янгилаш бошланди. Хўжаликни янгича бошқариш усуллари тезкор тус оляпти...

Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси берган шиддат районимиздаги кўпгина коллективларда ишчанлик руҳида қабул қилинди... Тошкент бирлашган авиаотрядида, граждан авиациясининг 243-заводида, «Ўзбекистон» кўн-тери бирлашмасида, насос станциялари ва электр тармоқлари бошқармасида, 3-автокомбинатда ишчилар комиссиялари сайланди, номзодлар рўйхати партком ёки партбюрода олдиндан ошкора эълон қилинди, йиғилишларга партиясизлар ҳам таклиф қилинди, ҳар бир киши дилидаги гапларни айтиши учун шароитлар яратилди.

143-автохўжалик, 7-таксопарк ва бошқа ташкилотларда рўйхатлар партбюро регламентидагидан кўпроқ бўлди. Бу ўз навбатида танлаб олишни осонлаштирди. Темир-бетон конструкциялари, электромеханика заводларида коммунистлар ўз диққатларини ижтимоий-иқтисодий жараёнларни тезлаштиришга, меҳнат советларининг ишида бурилиш ясашга қаратдилар.

Турли коллективларда ҳисобот ва сайловлар турлича ҳолатда ўтди. Уларнинг тажрибасини кўра олиш, яхши, илғор ташаббусларнинг ҳаммасини ҳаётга тадбиқ этиш, эскича раҳбарлик усуллари ва расмиятчиликдан қочиш, бор воқеликни идрок этишга интилишни кўра олиш жуда муҳимдир. Бошланғич партия ташкилотларидаги ҳисобот ва сайлов йиғилишларида район коммунистларининг 83 фоизи, Сергели бирлашган авиаотрядида эса ярмидан сал кўпроғи қатнашганидан кейин (авиаотряд командири А. Ғозиназаров эса қатнашишни ўзига эп кўрмади) коммунистлар активлигини ошириш ҳақида қандай гап бўлиши мумкин?

Худди шундай ҳолни блок-ҳажмли уйсозлик комбинатида, автотранспорт хўжаликларида, савдо, умумий овқатланиш, маиший хизмат комбинатлари партия ташкилотларида ҳам кўришимиз мумкин.

Райкомнинг иккинчи секретари М. Ҳ. Ҳасанова эса партия ташкилотларидаги бу ташвишли ҳолатни ўз вақтида илғаб олиши, уни тузатиш учун райком аъзоларини сафарбар қилиши лозим эди. Райкомнинг кўпгина аъзолари эса партия ташкилотларига тўғри, амалий ёрдам бериш ўрнига йиғилишларда иштирок этиш билан чекландилар. Я. М. Кравченко, Т. К. Пестова, В. М. Бондаревская ўртоқлар эса ҳатто шундай қилишмади...

Район партия комитети партия комиссиясининг роли кейинги йилларда сезиларли даражада ўсди. Бошланғич ва йирик партия ташкилотларида партияга қабул қилиш масаласини олдиндан кўрувчи 10 комиссия тузилиб, иш бошлади.

Амалга оширилган ишларни реал баҳолар эканмиз, камчиликларни бартараф этиш секинлик билан бораётганлигини таъкидлашимиз керак.

Партия сафларини мустаҳкамлашга қаратилган тадбирларнинг асосийси район партия ташкилотларида коммунистлар аттестациясини ўтказиш бўлди. Шу кунгача коммунистларнинг тўртдан уч қисми аттестациядан ўтказилди, 133 киши огоҳлантириш олди. 12 киши эса КПСС сафидан ўчирилди.

Кўпгина партия ташкилотларида аттестация якунларини кўриб чиқиш чўзилиб кетяпти, оқибатда унинг ўткирлиги, ҳаётийлигига путур етяпти. Ҳозиргача аттестациядан ўтолмаган 184 коммунистнинг 75 фоизи шартли муҳокама қилинди, 12 партия ташкилотларида эса номаълум сабабларга кўра ҳали аттестация бошланмаган...

Ҳисобот даври мобайнида кадрлар билан ишлаш масаласи пленумларда 2 марта, 6 марта райком бюросида кўриб чиқилди. Муқобил план тузилди.

Ҳозир ёшлар ўртасида мутлақо янги ҳолат юзага келяпти. Улар томонидан 2 ва 266-мактабларда ҳаваскорлик театрлари, сиёсий клублар, илмий-техник ижодий марказлари ташкил этилмоқда.

Айни пайтда айрим тоифа ёшлар орасида ғоявий чиниқиш, ватанпарварлик, меҳнат кўтаринкилиги тарбияси суст олиб борилаётир...

◉ МУХБИРЛАР ШАРҲИ

Ҳисобот докладида нотиқ шунингдек партия сиёсий ўқуви, мактаблардаги аҳвол, ўқув даражасини ошириш борасида қилинган ва қилинажак ишлар ҳақида сўзлади.

Ревизия комиссиясининг раиси **Ҳамдам Шособирович Шоалимов**нинг докладидан сўнг иккала доклад юзасидан мунозара бошланди. Нотиқлар ёниқ эҳтирос, куюнчаклик билан сўзладилар.

А. В. Красножонов, Сергели бирлашган авиаотряднинг катта инженери: Ҳисобот докладида кўп нарса ҳақида батафсил сўз юритилган. Райком фаолиятини қўллаб-қувватлаган ҳолда район партия комитетининг пленуми ҳақида сўзламоқчиман. Пленумда 73 райком аъзосидан 37 киши қатнашди. Агар 37-аъзо келмаганида пленум бўлмас эдику! Қатнашмаганларга эса бирон марта жазо берилганлигини, лоақал муҳокама қилинганлигини эслолмайман. Демак, ғоявий, ахлоқий тарбияга кўп иш қилишимиз керак экан.

Ҳ. П. Иззатуллаев, район ижроия комитетининг раиси: Аҳолини уй-жой билан таъминлаш 1989 йилда ҳам кун тартибида туради. Келгуси йили Сергели 7, 8, 8а массивларини қуриш жадаллаштирилади. Районда барча корхоналар (улар 20 га яқин) ўз-ўзини маблағ билан таъминлаши, хўжалик ҳисобига ўтади. Демак, қиладиган ишимиз жуда кўп.

В. Г. Лапин, вагон депоси партия комитетининг мудири: Ишларимиз жонланяпти. Мен бошқа нарса ҳақида гапирмоқчиман. Корхона раҳбарлари райком аъзолигига сайланмаса. Чунки уларнинг иши учун ўз-ўзидан маълум — вақт топишолмайди. Райком инструктори бошланғич партия ташкилотларига ҳамма ишда ёрдам берсин.

Сўнгра биз коммунист бўлганимиз учун ҳам камчиликларни рўй-рост, кўзга тик қараб айтишимиз керак. У ишдан олингандан кейин эмас.

И. Ф. Артёмов, 12-автобус парки ҳайдовчиси: Транспорт тузалмас касаллик бўлиб боряпти. Автобуслар бор, лекин етишмайди.

Аҳоли кўпайиб боряпти. Бунинг устига график ҳам нотўғри тузилган. Ойбек номли метро станцияси қурилиши муносабати билан «Россия» меҳмонхонаси олдидан кўча ёпилди, район аҳолисининг кўпчилиги Инқилоб хиёбонига боради. 98, 104-маршрутлар бўйича якшанба куни автобуслар қатнови тўхтатилади. Буни тез кунда қайта кўриб чиқмаса одамлар қийналишаверади.

М. А. Азимова, «Комфорт» ишлаб чиқариш бирлашмаси бошланғич партия ташкилоти секретари: Ҳисобот докладида танқидий фикрлар жуда кам. Шунингдек социалистик мусобақа ҳақида ҳам бир оғиз сўз йўқ.

Райком ходимлари ўтган уч йил ичида бирон марта ҳам бизнинг бирлашмага боришганини эслолмайман.

Яна бир фикрим, районимизда кўп тиражли газета чиқарсак мақсадга мувофиқ бўлади деб ўйлайман.

Г. А. Кудаков, граждан авиацияси 243-заводи ишчиси: Райкомнинг иш методини, иш усулини ўзгартириш керак деб ўйлайман. Чунки қайта қуриш худди шуни тақозо қилади.

А. Н. Титов, 2-депо мастери: Табиатни асраш энг биринчи виждоний ишимиз эканлигини таъкидлайман. Авваллари худди шу ерда, Чирчиқ сувларини ичиб, маза қилардик. Ҳозир ичиш у ёқда турсин, соҳилга яқин бориб бўлмайди. Бунга бир киши эмас, ҳаммамиз айбдормиз.

◉ МУХБИРЛАР ШАРҲИ

Мунозараларда сўзга чиққан «Узвторчермет» қолипловчиси **А. Я. Архипов** ишчи вақти ҳақида, район пионерлар уйи директори **Н. Р. Рўзиқулов** болалар ижодкорлиги, оила ва мактаб ҳақида, район комсомол комитетининг биринчи секретари **Д. П. Решетников** комсомол ташкилотига ҳам кўпроқ мустақиллик бериш ҳақида сўзладилар.

Делегатлардан **В. Н. Червяков, В. И. Усмонов, А. И. Гусятников, А. А. Алексеев, В. А. Есипов, Ю. Я. Михалченко, А. А. Зокиров, Д. А. Алимов, Т. И. Попцова** ва бошқалар коммунист бурчи, коммунист масъулияти ҳақида сўзладилар.

◉ КОНФЕРЕНЦИЯДАН СЎНГ

— Конференция сизда қандай таассурот қолдирди!

Абаш Саримсоқов: Конференция ошкора, демократик асосда ўтди.

Владимир Червяков: Конференцияда кўтарилган масалалар, коммунист ўртоқлар киритган таклифлардан ниҳоятда хурсанд бўлдим.

* * *

Конференцияда Ўзбекистон Компартияси Тошкент область комитетининг секретари **В. Г. Гордиенко** қатнашди ва нутқ сўзлади.

* * *

Конференцияда район партия комитетининг, район партия ташкилоти ревизия комиссиясининг янги состави, Тошкент шаҳар ва область партия конференцияларига делегатлар сайланди.

Ташкилий пленумда А. А. Манасов район партия комитетининг биринчи секретари, М. Ҳ. Ҳасанова район партия комитетининг иккинчи секретари, Б. В. Савченко район партия комитетининг секретари этиб сайландилар.

Ҳ. Ш. Шоалимов район партия ташкилоти ревизия комиссиясининг раиси этиб сайланди.

◉ КОНФЕРЕНЦИЯДАН КЕЙИНГИ ИНТЕРВЬЮ

— Анатолий Александрович, аввало сизни яна биринчи секретарь этиб сайланганлигингиз билан табриклаймиз.

— Раҳмат.

— Конференциядан олган таассуротларингизни ўртоқлашсангиз.

— Марҳамат. Конференция мен кутган, тасаввур қилган даражада ва руҳда ўтди. Бунинг асосий омили коммунистларнинг активлигида деб биламан. Конференция ютуқларимизни таъкидлаш билан бирга камчиликларимизни ҳам рўй-рост, хас-пўшламай кўрсатиб берди. Тилга олиб ўтилган транспорт, комплекс уй-жой қуриш, район аҳолисининг маданий даражасини кўтариш, ёшлар орасида ғоявий суҳбатлар ўтказишдан ташқари ҳам талай юмушларни бажаришимиз керак. Коммунистлар ишончини оқлашга етарли куч-ғайрат топамиз деб ўйлайман.

Т. ЙЎЛДОШЕВ.
А. АКРОМОВ.

⊙ СУРАТДА: VI Сергели район ҳисобот-сайлов партия конференциясида.

Т. Каримов фотолари.

Партия турмуши: иш услубингизни ўзгартирдингизми?

ФАҚАТ ОЛДИНДА ЮР

2-фабрика йигирувчиси Валентина Эргашева ойлик ишлаб чиқариш планини 117,9 процентга бажариб, 8028 килограмм сифатли калава ишлаб чиқарди. Унинг меҳнат календарида 1989 йил ҳам ниҳоясига етмоқда.

— Ҳа, Валентина бошқача, масалан, ўртамиёна ишлай олмайди. Бунга ҳаққи ҳам йўқ. Юраги устида муқаддас партия билети турибди. Москвада, XIX Бутуниттифоқ партия конференциясида иштирок этганида коммунистнинг бирор бир дақиқа ҳам орқада қолиши мумкин эмаслигини сезди.

Валентина қадрдон тўқимачилик комбинатига қайтиб келганида янги-янги ташаббуслар иштиёқида ёнарди.

— Сўздан амалий ишга ўтиш керак, — дерди у ҳамкасбларига. — Ҳурмат - эътибор, мукофот яхши ишлаганники.

Валентина Васильевна комбинатнинг ўз иш услубини ўзгартирган ўнлаб коммунистларидан бири. Бундай пешқадамлар эса корхонада бошқаларни фақат олға бошламоқдалар.

Давр талаби қатъий: коммунист бош бўлган коллективда фақат ютуқлар, камчиликларни принципиал равишда муҳокама қилиб бориш керак. Комбинат партия конференциясида ҳам бу тўғрида алоҳида таъкидланди.

Бошланғич цех партия ташкилотининг секретари Қобилжон Ҳасанов беш йиллик зарбдорларидан. Уни йигирув цехи бригадаси раҳбари қилиб сайлашган. Коммунист етакчи бригада аъзоларини муваффақият сари етаклайди, ёшларга мураббийлик қилади, ҳамиша кимгадир бирор нарсада кўмаклашади.

Коллектив ярим фабрикатдан тежамкорлик билан фойдаланмоқда. Бу эса хўжалик ҳисобининг асосий талабидир.

Бригадага ажратилган ойлик маош фондидан 792 сўм тежаб қолинганлиги, меҳнат унумдорлиги плани 117, 4 процент бажарилганлиги коммунистлар авангардлиги натижасидир. Буни ҳеч ким инкор этолмайди.

Шоира Тошматова, шаҳар Совети депутати, илғор йигирувчи. Шоира 740 та ўрнига 1200 та камерага хизмат кўрсатмоқда. Унинг ташаббусини коммунист Нина Федорченко ҳам давом эттирмоқда.

Қобилжон билан суҳбатлашдик. Очиғини айтганда, у бизга айрим кишилар ўрганиб қолган расмий гаплар билан жавоб бермади. Ҳавойи рақамларни бирма-бир санамади. Чин дилдан, ошкора гап борди.

—Ютуқлар ўзимизники,—деди у. — Агар шу ютуқларни кўз-кўз қилаверсак, ҳар бир йиғилишда айтаверсак, келгуси муваффақиятлардан ҳам айриламиз. Цехимизда иссиқлик, намлик режими мўътадил эмас. Бу охир-оқибатда соғлиққа зиён. Томлардан чакка ўтиб туради. Унумли машиналар ҳамон ўрнатилмаяпти. Эски техника билан ҳозирги давр эҳтиёжларини қоплаш қийин.

У бу масалалар ҳал бўлмаётганлигида ўзини айблади. Чунки, коммунист, бригада етакчиси сифатида югуриб елиши, раҳбарларни тинч қўймаслиги керак эди.

Менимча, ҳар бир партия ташкилоти, ҳар бир коммунист ўз иш услубини ўзгартириши, қайта қуриш талаблари асосида ташкил этиши зарур. Бусиз мумкин эмас. Эски фикр-ўй билан одамларни олға бошлолмайсиз.

Қобилжон, коммунист фақат олдинда юриши керак, деди. Давр ҳам айнан шуни талаб қилмоқда.

В. МАДИМАРОВА.

СССР Конституциясига ўзгартишлар ва қўшимчалар киритиш тўғрисидаги ҳамда СССР халқ депутатларини сайлаш ҳақидаги СССР Қонунлари лойиҳаларининг муҳокамаси қизғин давом этмоқда. Қуйида ишчи-хизматчиларнинг ушбу Қонун лойиҳалари юзасидан билдирган фикр ва истаклари билан таништирамиз.

Ҳамид УСМОНОВ,
«Техсложбитприбор» ишлаб чиқариш бирлашмасининг меҳнат ветерани, Ленин ордени кавалери.

— Инсон қайси бир касбда ишлашидан қатъий назар унга меҳр қўйиб, топширилган вазифани виждонан, сифатли адо этса кам бўлмайди. Қирқ бир йилдан бери шу даргоҳда меҳнат қилиб, эл олқишига сазовор бўлдим. Нақадар ажойиб вақтда яшаётганлигимдан шодланаман. Матбуотда эълон қилинган Қонунларнинг лойиҳалари билан қизиқиб танишиб чиқдим. Бизнинг бирлашмамизда ҳам бир қанча халқ маслаҳатчилари бор.

Маълумки халқ маслаҳатчилари судья билан тенг ҳуқуққа эга, улар фақат қонунгагина бўйсунадилар. Шундай экан, халқ маслаҳатчилари фақат ишлаб чиқаришдаги кўрсаткичларига қараб эмас, балки коллективда, оилада ва умуман ҳаётда намуна бўларли тажриба орттирган, ёши 35 дан кам бўлмаган кишилар сайланса айни муддао бўларди.

Наримон МАХСУМОВ,
Акмал Икромов районидаги «Пахтакор» маҳалла комитетининг раиси.

— Умумхалқ муҳокамасига қўйилган «СССР Конституцияси (Асосий Қонуни)га ўзгартишлар ва қўшимчалар киритиш тўғрисида»ги лойиҳаси бўйича фикрларимни айтмоқчиман.

Бу борада Асосий Қонун 107-моддасининг 2-қисмидаги «Сайловчиларнинг ишончини оқламаган депутат кўпчилик сайловчиларнинг ёки уни сайлаган жамоат ташкилотининг қарори билан қонунда белгиланган тартибда, исталган вақтда чақириб олиниши мумкин» деб ёзилган. Шу жумладан «депутат» сўзидан кейин «албатта» деган сўзни қўшишни таклиф қиламан. Буни айтишдан мақсад баъзи халқ депутатларининг қонун билан белгилаб берилган ваколатлари кўпчилик сайловчилар томонидан эмас, айрим юқори мартабали кишилар томонидан тўхтатиб қўйилаётгани сир эмас.

СССР Қонунлари лойиҳалари— умумхалқ муҳокамасида

ДАВР БИЛАН ҲАМНАФАС

Урмон ЗОКИРОВ,
3-уйсозлик комбинати 2-бошқармасининг бригадири, Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалери.

— Лойиҳада бир хил мазмунни билдирувчи жумлалар такрорланганлигининг шоҳиди бўлдим. Мисол учун 6-бобдаги 38-модданинг охиридан учинчи абзацда «Депутатликка номзоднинг йиғилишда сўзга чиқиб, ўз бўлажак фаолияти программасини баён этишига имконият берилади» дейилса, 7-бобнинг 45-моддаси биринчи абзацида «СССР халқ депутатлигига номзод ўзининг бўлажак фаолият программасини баён этиб бериши мумкин» деб такрорланади.

СССР халқ депутатларини сайлаш ҳақидаги Қонун лойиҳасининг 46-моддасида «СССР халқ депутатлигига номзоднинг ўн нафаргача ишончли вакиллари бўлиши мумкин...» дейилган. Менимча бу жуда кўп. Ишончли вакили 5—6 нафардан ошмаса бўларди деб ўйлайман.

Шуҳрат ДЎСТМУҲАМЕДОВ,
«Главташпассавтотранс» бошқармасига қарашли 5-таксопарк директори.

— Яқинда паркимиз коллективи корхона ташкил этилганлигининг 20 йиллигини нишонлади. Ҳозир ҳар куни парк дарвозасидан 560 машина чиқади. Улар бир кунда юзлаб йўловчилар ҳожатини чиқаради. Партия ва ҳукуматимиз инсон омилига, унинг имкониятларидан тўлароқ фойдаланишга эътиборни кучайтираётганлиги ишимизда катта бурилиш ясамоқда.

Кўплар қатори ҳар икки Қонун лойиҳасида айтилган гапларни қўллаб-қувватлайман. Лойиҳа моддалари совет сайлов системаси янада такомиллашаётганлигидан далолат беради. Чунончи, сайловчилар депутатликка номзодларга ўз муносабатларини бемалол билдиришлари, ўзларининг сайлаш ҳуқуқларидан мукаммал фойдаланишлари учун барча имкониятлар яратилади. Айниқса, ҳаётимизда кейинги йилларда рўй бераётган ошкоралик, демократик ўзгаришлар лойиҳада ўз аксини топаётганлиги жуда қувончлидир.

Халқ депутатларининг обрў-эътиборини янада ошириш, уларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш учун янги Қонун лойиҳасининг 124-моддасига қуйидаги ўзгартишни киритиш мақсадга мувофиқ бўлади, деб ўйлайман. Шу модданинг 3-абзацида «СССР халқ депутати СССР Олий Советининг» сўзларидан сўнг «Маъмурий ва назорат органларининг розилигисиз жиноий жавобгарликка тортилиши, қамоққа олиниши ёки унга суд йўли билан маъмурий жазо чоралари кўрилиши мумкин эмас» деб қўшиб қўйилса, депутатларнинг обрў-эътибори янада ошган, уларнинг ҳуқуқларини атрофлича муҳофаза қилган бўлардик.

Анвар ВАЛИЕВ,
тарих фанлари кандидати.

— Ҳаммамизга маълумки, бу йил ўрта мактабни тугатганлар тарих фанидан имтиҳон топширмадилар. Чунки ҳозирги қайта қуриш ва демократиялаш, ошкоралик шуни тақозо этди. Буни айтишдан мақсад бугунги кунда кенг умумхалқ муҳокамасига қўйилган «СССР Конституцияси (Асосий Қонуни)га ўзгартишлар ва қўшимчалар киритиш тўғрисида»ги Қонун лойиҳаси бўйича оддий газетхон сифатидаги мулоҳазаларимни билдирмоқчиман.

Қонун лойиҳасида халқ депутатлари обрўсини оширишга қаратилган жуда кўпгина фикрлар олдинга сурилган. Бундан ташқари судьялар ҳақида ҳам яхши фикрлар айтилган. Айниқса СССР Қонуни лойиҳасининг 13-боб 96-модда 4-абзацидаги «Судьялар, прокурорлар ва давлат арбитрлари ўз вазифаларини амалга оширадиган территорияга Советларнинг депутатлари бўлолмайдилар» деган қоидаси жуда маъқул бўлди. Менимча лойиҳадаги бу қоида ҳаётий тажрибага асосланиб киритилган.

Лойиҳанинг 15-боб 152-моддасидаги «Барча судларнинг судьялари ўн йил муддатга сайланади» дейилган қоидага қўшилмайман. Менимча «Барча судларнинг судьялари беш йил муддатга сайланади» деб ёзилса мақсадга мувофиқ бўларди. Чунки судьяларнинг бирданига ўн йилга сайланиши мақсадга мувофиқ эмас.

Суҳбатни
Р. ФАЙЗУЛЛАЕВ ёзиб олди.

Тошкентимиз бинолари бир-биридан чиройлик. Ю. Гагарин номидаги Тўқимачилар маданият саройи ҳам шаҳримизга кўрк бағишлаб турибди. Р. Шарипов фотоси.

Бизга мактуб йўллабсиз

Сен дилимда— рақибимга бермасман

(Форс-тожик адабиёти классиклари садоқат борасида)

Рақиб гуфт: — дар ни дар чи мекуни шабу рўз!
—Чи мекунам! — дили гумашта боз межўям.

Рақибим мендан: «Кечаю кундуз бу эшикда нима қиласан?», деб сўраяпти. Нима қилар эдим: йўқотган кўнглимни қидириб юрибман-да!

Саъдий ШЕРОЗИЙ.

●

Намехоҳам ки дар чашмам нишини
Ки он жо ҳам миёни мардумон аст.

Кўзимнинг қорачиғига ҳам ўтиришингни истамайман. (Кўз қорачиғи форсчада «мардумак», яъни мардум демакдир). Мен кўзимнинг қорачиғига — мардумлар орасида ўтиришингни ҳам истамайман.

ОШНО.

●

Сагашро бо рақиб аз соддалавҳи ошно кардам,
Кунун онҳо ба ҳам ёранду ман чун саг пушаймонам.

Соддалик қилиб итини рақиб билан таништириб қўйган эдим. Эндиликда улар бир-бирлари билан иноқлашиб олишдию, мен итга ўхшаб сарсон-саргардон бўлиб юрибман.

Рофеи КОШОНИЙ.

●

Дидамки ёр мераваду аз пасаш рақиб
Гуфтамки умр мераваду марг аз қафош.

Қарасам ёр кетаяптию орқасидан рақиб.
Оҳ, — дедим, умр кетаяпти-ю, орқасидан ўлим. (Шоир ёрни умрга ўхшатади, рақибни ўлимга).

Фаридун ҲАСАН.

●

Рақиб гуфтки яксола меравам ба сафар
Дуош кардаму гуфтам: ҳазорсола бирав!

Рақибим бир йиллик сафарга кетаяпман деган гапни айтган эди, дуо қилиб «Илоҳим минг йилга кетгин» дедим.

●

Ҳаргиз наҳоҳам инки ба ман ҳамнишин шави
Тарсам ки хў кунию ба хор кам куниш шави.

Ҳеч қачон мен билан ҳамнишин бўлишингни истамайман. Қўрқаманки шунга ўрганиб қолиб, бошқалар билан ҳам суҳбатлашадиган бўлиб қоларсан.

●

Намехоҳам рақибамро ки бар пояш халад хоре
Чунонам дўст медорам зи чашмонаш газад море.

Рақибимни шунчалик севаманки, ҳатто оёғига тикан санчилишини ҳам истамайман, менга қолса фақат кўзидан илон чақсин, холос.

Ло АДРИЙ.

●

Зи фарёди сагат шабҳо маро ҳун дар жигар бошад
Мабодо бар сари куйи ту ғайреро гузар бошад.

Итингнинг дод-фарёдини эшитиб кечалари юракларим қон бўлиб кетади. Бирор рақиб, бегона одам эшигинг олдидан ўтиб кетмадимикин деган ўй мени ташвишда қолдиради.

Рашиди ФОРСИЙ.

●

Ниҳон кунанд дил меҳри дўстдоронию
Мароки нест диле чун нуҳуфта дорам роз!

Дўстнинг, маҳбубанинг меҳрини кўнгилда яшириб юрадилар. Мен бечорада юракнинг ўзи бўлмаса бу сирру асрорни қандоқ пинҳон тутаман?

Висоли ШЕРОЗИЙ.

●

Дил жудо, дида жудо сўйи ту парвоз кунад
Гарчи ман дар қафасам болу парам бисъёр аст.

Дилим ўзича, кўзларим ўзича сен томонга қанот қоқади. Гарчи мен қафасда бўлсам ҳам менинг болу парим, қанотим кўпдир.

Исо ЯЗДИЙ.

Тўплаб, нашрга тайёрловчи таржимон
Кибриё ҚАҲҲОРОВА.

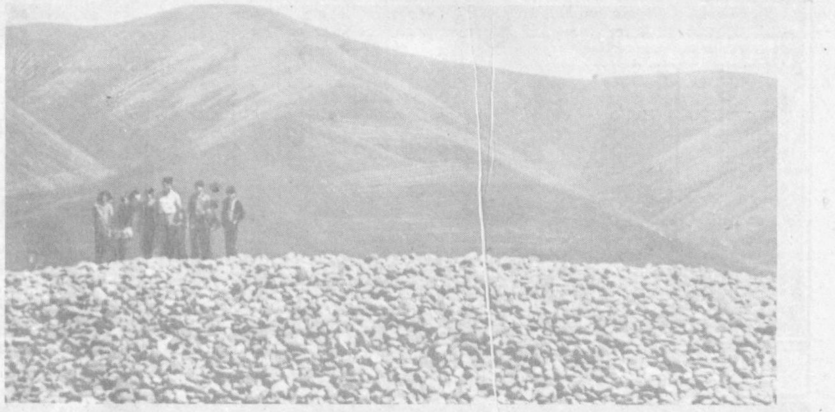

Сангтошми ёки саноқтошми?

Урта Осиёда кўҳна шаҳарлар, қасрлар, роботлар, қадим аждодлар қароргоҳлари ва бошқа кўпгина осори-атиқалар каби тепалар (дўнглар) ҳам кўҳна обидалар сингари тарихий ўтмишга эга. Фақатгина Тошкент шаҳри ва унинг яқин атрофларида Оқтепа, Шоштепа, Товкаттепа, Мингтепа ва ҳоказо номларнинг ҳануз сақланиб келиши ҳам бежиз бўлмаса керак. Кўлами ва салобати ҳар хил бўлган бу тепалар қачонлардир ўтган халқ ва элатлар томонидан бунёд этилиши билан бирга, турли хил воқеалар гувоҳи сифатида ҳам ўтмиш изларини ўзида ҳамон яшириб келмоқдалар. Бундай тепалар фақатгина Узбекистонда эмас, балки қардош республикалар территорияларида ҳам талайгина.

Қирғизистон ССРнинг Иссиқкўл воҳасининг шарқий-шимолида жойлашган Қорқора водийси билан Туб дарёси оралиғида «Сонтош» деб аталадиган тоштепа ҳам қарийб бир ярим асрдан ошдики олимлар ва тадқиқотчилар ўртасида тортишувга сабаб бўлиб келмоқда. Бу тоштепалиги қачон уюб қўйилгани ҳам муаммо: айримлар бу санани эрамиздан аввалги V—I асрларга оид дейишса, бошқалар XIII ёки XV асрларда бунёд этилган деб ҳисобламоқдалар.

Дарҳақиқат шундаймикин?.. 1821 йилда Омск шаҳридан савдо карвони билан Қашқарга бораётган Лешчев деган шахс (ўша пайтда карвон йўли Омск—Семипалатинск — Аягуз — Или — Иссиқкўл орқали ўтарди) Иссиқкўл яқинида Сонтош деган жойда 2 та (катта ва кичик) тоштепа кўринганлигини маълум қилган эди. Кейинроқ бориб, ўтган аср ўрталарида Урта Осиёга келган рус олимлари ва тадқиқотчилари П. П. Семенов-Тян-Шанский, Н. А. Северцов, Чўқон Валихонов ва бошқалар ҳам Сонтош номи ва тарихи билан қизиқишиб, у билан боғлиқ ривоятларни ҳам ёзиб олишган.

Сонтош ривоятига 1856 йилда Иссиқкўлда бўлган Чўқон Валихонов бошқача талқин бериб, мазкур тепа тарихи қозоқ хони Ишимхоннинг жунғорлар билан бўлган жанг ғалабаси учун тўплаган эсдалик тоши бўлса керак, деб тахмин қилади. Манбаларда ҳам Ишимхон жунғор хун тойжиси (хони)ни енганини кўрсатувчи далиллар бор. Бироқ бу ғалабага Сонтошнинг қанчалик алоқадорлиги тўғрисида ҳозирча маълумот йўқ. Шундай бўлса-да, Валихонов Сонтош қадимий халқлар ҳаётига оид ёдгорлик деб фаҳмлаб, айланаси 75 метр, баландлиги 6—7 метр эканлигини айтган эди.

Кейинги тадқиқотлар ҳам бора-бора ҳақиқатни ойдинлаштирганден бўлди. В. В. Бартольд ўтган аср охирларида (1894 йили) Туркистонга биринчи бор сафари чоғида Еттисувга Иссиқкўл орқали ўтар экан, Туб дарёси яқинидаги Сонтош уюмини кўриб уни қабр тош бўлса керак, акс ҳолда кичик тош уюмини тепаси ўйилиб тушмас эди, деб ёзган эди. Сонтошни «син-тош» деб ҳам атаганлар бор (А. Н. Бернштам). Г. Н. Потанин маълумотига кўра «син» татар ва бошқирдлар тилида «юз», «қиёфа» маъносини англатар экан.

Археологлар бундан 10 йиллар муқаддам Сонтошнинг кичик тепалигини очишганида, тагидан диаметри 10 метр, чуқурлиги 120 сантиметр атрофида, теварагига эса 8 қатор тош (махсус қоришма билан) терилган доира (ўтов) шаклидаги, дунёнинг 4 томонига қараган 4 та рамзий «эшик» ва ҳар «эшик» орасида тўртбурчакли 2 тадан — ҳаммаси бўлиб 8 та «дераза»си бўлган «уйча» чиққан. Шундай қилиб, ривоятдаги «қўшинлар қайтаётиб уюшган» кичик тепанинг бекорга ўпирилиб тушмаганлиги маълум бўлди. Катта тепа (суратга қаранг) устида ҳам ҳовузча кўринишида чуқурлик бор. Гўртепалардаги бу каби чуқурликларни айримлар, тагидаги қабрнинг ўпирилишидан деб тахмин қилишса, баъзилар буни қабр ўғриларининг иши деб ҳисобламоқдалар. Қабрнинг доира шаклида бўлиши фақат ўтов билан боғлиқ.

Демак, «сангтош»лар ҳақиқатан ҳам V—VII асрларда яшаган қадимий турклар қабртошларини эслатади. Агар катта тоштепа очилса бу масала яна ҳам ойдинлашарди. Ҳозирча Сонтош ҳақидаги бор гап ана шундай, қолганлари эса мутахассислар ҳукмига ҳавола.

Каримжон ТОЙЖОНОВ,
биология фанлари кандидати.

«ТО» калейдоскопи

Сиёсат, санъат, маданият, фан, спорт

Япония мактабларида «эпидемия»

16 нафар япон ўқувчиси янги ўқув йили бошланиши олдидан ўз жонларига қасд қилиб, ҳаёт билан видолашдилар, деб гувоҳлик беради Япония матбуоти. «Майнити» газетаси мазкур «эпидемия»нинг сабаби болаларнинг каникуллардан сўнг мактабга қайтишдан қўрқишида, деб ҳисоблайди. Чунки мактабларда жуда қаттиқ «одоб-ахлоқ қоидалари» жорий этилган. Аксарият мактабларнинг уставларида ўқувчиларнинг кийим-кечак формалари ва сочларининг узунлигигина эмас, ўқувчи қизлар юбкасининг неча қатли бўлиши, ўқувчилар бир-бирларига қандай сўзлар билан мурожаат қилиш ҳам қатъий белгиланган.

«Гапирувчи бошлар»

Англиялик ҳайкалтарош, мамлакатнинг тинчлик учун, ирқий камситишларга қарши таниқли курашчиси Кейт Пайпер ўзининг сўнгги асарини шундай деб атади. У қора гипсдан ясалган тўрт бюстни ўзи ичига олган мазкур композициясини яқинда Лондоннинг чеккасидаги Гринвичда ўрнатди. Ҳар бир «гапирувчи бош»нинг оғзига овоз кучайтиргичлар монтаж қилинган. Улар эса ўз навбатида катта қувватга эга бўлган кучайтиргич ва магнитофонга уланган. Кассеталарга эса «Африка, Ғарбий Европа ва Америка негр аҳолиси ҳаётининг тарихи» ёзилган. Пайпер Буюк Британия аҳолисини Туманли Альбион бўйлаб кузги тур давомида ўз асарлари тилида ўқиладиган лекциялар курси билан таништириш ниятида.

СУРАТДА: Кейт Пайпер Гринвичда «Гапирувчи бошлар» композициясини ўрнатишни тугаллаяпти.

Камера Пресс — ТАСС фотоси.

Франция армиясида янгилик

Францияда ҳақиқий ҳарбий хизматга чақирилувчиларнинг ёши 24 ёшгача узайтирилди. Франция ҳарбий маҳкамасининг бошлиғи Ж.—П. Шевенман Мудофаа масалалари бўйича миллий кенгаш комиссияси ҳузуридаги нутқида ана шу ҳақда маълум қилди. Бунга қадар чақирилувчиларнинг ёши 22 дан ошмаслиги лозим эди. Шу билан бирга мамлакатда ёшлар 18 ёшдан бошлаб ҳарбий хизматга чақирилаверадилар.

Комиссия раиси Ж.—М. Бушрон мудофаа министрининг баёнотини шарҳлаб, бундай қарор ёш французларга танаффуссиз олий ўқув муассасаларидаги таълимни тугатиш имконини бериш билан боғлиқ, деб таъкидлади.

Эркаклар ва аёллар

Аёллар истиқомат қилаётган уйларини ўзларининг таркибий қисми деб ҳисоблашади. Эркаклар эса уни ўз шахсий территориялари деб биладилар. Кўпгина оилавий жанжалларнинг сабаби ҳам ана шунда. Швециялик таниқли психолог Гуннар Скинн буни ўз китобида далиллар билан исботлайди. Мисол учун қуйидаги арзимаган бир детални олайлик: полга ташланган сигарета кулига эркаклар бошқача, аёллар бошқача муносабатда бўлишади. Эркаклар бу ҳаракатлари билан ўз уйимда — ўз территориямда эркинман, истаган нарсамни қила оламан, демоқчидек бўладилар. Аёллар эса буни бевосита ўз шахсларига қаратилган тажовуз деб қабул қиладилар. Эҳтимол уйни айнан улар супуриб-сидиришгани учун шундайдир.

⊙

Эркаклар билан аёлларнинг суҳбат олиб бориш усуллари бир-биридан шу қадар фарқ қиладики, уларнинг ўзаро тенг суҳбатини мутлақо тасаввур этиб бўлмайди. Мазкур проблемани тадқиқ этган Нью-Йорк университети олимларининг хулосаси ана шундай. Эркаклар ҳис-туйғулар ҳақидаги суҳбатни ёқтиришмайди, шу сабабли 100 ҳолдан 90 тасида, агар суҳбат спорт ёки сиёсат мавзуида бўлмаса, улар сукут сақлашни маъқул кўрадилар. Аёллар суҳбатга кўпроқ ҳисса қўшадилар: улар эркакларга нисбатан уч баравар кўп савол берадилар ёки ҳар хил мулоҳазаларни илгари сурадилар. Бунга жавобан эркаклар сукут сақлашда давом этадилар ёки «ҳа», «йўқ» деб қисқа жавоб қайтарадилар.

Кулги бурчаги

— Вой-бўй, нима бўлди сизга? — деб сўради врач қулоқларини қаттиқ куйдириб олган беморни кўздан кечира туриб.

— Мен телевизор орқали футбол томоша қилиб ўтирган эдим. Хотиним дазмол босиб, уни телефон олдига қўйган экан. Телефон жиринглади. Мен трубкани оламан деб дазмолни қулоғимга босиб олдим.

— Хўп, яхши. Чап қулоғингизничи?

— Ахир, ўша йигитча адашиб яна бизнинг номерни терган эканда.

⊙

— Шу ҳам шаҳар бўлдими! Челаклаб қуйгандек, тинмай ёмғир ёғади. Хотиним эса соябон олишни унутганди.

— Шунга ҳам асабийлашасизми. Бирор магазинга кириб сотиб ола қолар.

— Шуниси мени безовта қилаяптида.

⊙

Овчининг Чарли лақабли содиқ ити хўжайинининг ҳосили етилиб турган далага ўтирган бир гала тўтиқушларга қарата сочма ўқ билан отаётганини узоқ вақт кузатиб турди. Унинг хўжайини — австралиялик фермер «текинхўрларни» қириш учун ўқни аямас эди. Чарли эса иккиланарди: нима қилиш керак, бундай қушларни ташиб келтиришга уни ҳеч ким ўргатмаган, хўжайинининг ҳаракатини ҳам у тушунолмасди. Ниҳоят у чидаб туролмади. Кўлга ўзини отиб, сувда сузиб юрган ярадор тўтиқушларни олиб чиқа бошлади. Аммо тўтиқушларни у хўжайини турган соҳилга эмас, қарама-қарши соҳилга олиб чиқарди...

СУРАТДА: Чарли тўтиқушларни қутқармоқда.

София ҳайвонот боғи—юз ёшда

София ҳайвонот боғи юз ёшга тўлди. 1984 йилда ҳайвонот боғи бошқа ерга кўчди, территориясини кенгайтирди. Янги ерда ҳайвонларнинг турмуш тарзи ва одатларига мос жуда яхши шароитлар яратилган. Ҳали ҳайвонот боғининг барча аъзолари кўчиб келишгани йўқ. Бу ерда истиқомат қилаётган ҳайвонлар 240 та, ваҳоланки у 600 ҳайвонга мўлжалланган. Ҳайвонот боғи ўз юбилейига турли мамлакатлардан жонли «совғалар» олди. Софиянинг ҳам катта ёшдаги, ҳам кичик ёшдаги аҳолиси ҳайвонот боғида тез-тез бўлиб туради.

СУРАТДА: улкан, меҳнатсевар филлар олдида томошабинлар ҳамиша кўп бўлади.

БТА—ТАСС фотоси

Мўъжизасиз мўъжизалар

«Гуллаган қорни биласизми?»

Икки карра икки — тўрт бўлганидек, қорнинг оқлиги ҳаммамизга маълум. Яхшигина қор ёққанда эса, чор-атрофдаги табиат оқ чойшабга ўралган деймиз. Лекин айтилган ибора ҳар доим ҳар қандай жойга тўғри келавермайди.

Табиатнинг ҳазилини қарангки, баъзида осмондан оппоқ эмас, балки кўк, қўнғир, қора, яшил, сиёҳранг ва кўпроқ қизил қор ёғиши мумкин. Бундай ранг-баранг қорни одатда «гуллаган» қор қатлами деб аташади.

Хўш, нима сабабли қор «гуллайди!» Қорнинг рангдор бўлишига асосий сабаблардан бири, кўпинча кучли шамол келтирган чанг-тўзон орасида минерал ва органик аралашмаларнинг қорга аралашиб қолишидир. Минерал аралашмаларга чанг, қум заррачалари, органикларга эса, барглар, дарахт шоҳчалари, пўстлоғи ва бошқалар киради. Органик аралашмалар кўпроқ қор кўчкиларида учрайди. Рангдор минерал бўлакчалари баъзида қор қатламининг рангли бўлишига сабаб бўлади. Бунда қорнинг ранги унга аралашган минералнинг тусига боғлиқ.

Қор қатламининг рангли бўлишига яна қордаги хилма-хил бактериялар ва сув ўтлари сабаб бўлиши мумкин. Ҳар қандай қор қатламида ҳаво, эриган ҳолдаги тузлар, қум заррачалари, чанг ва сув бор.

Қордаги кўпчилик аралашмалар эса, ҳарорат ноль даража бўлганда тузли сув ҳосил қилиши микроскопда яққол кўринади. Қор қатламида хилма-хил тузларнинг бўлиши унинг ноль даражадан паст ҳароратда ҳам эришини таъминлайди.

Табиатнинг кўпгина мўъжизаларидан бири — «гуллаган» қор тоғли жойларда кўпроқ учрайди. Хизмат юзасидан пурвиқор Олой ва Помир тоғларида бўлганимда бир неча тусли қорни кўришга муяссар бўлганман.

Асқар АКБАРОВ,
география фанлари кандидати.

Бизга мактуб йўллабсиз

Алишер Навоий номидаги Адабиёт музейи очилган кезлар эди. Бир куни курсдошларим билан шу қутлуғ даргоҳ зиёратига келдик. Бу ердаги ҳамма нарса биз — талабаларни ажаблантирарди, ҳайратга соларди. Ниҳоятда гўзал қилиб кўчирилган қадимий қўлёзмаларни кўриб, соатлаб улардан кўз ололмаганмиз. Айниқса, ҳазрат Алишер Навоийга бағишланган заллар бизни лол қолдирганди. Деворда табиат манзарасини ифодаловчи каттакон расм. Навоий ғазалларидан байтлар. Ниҳоятда нозик, нафис, шарқ миниатюрасининг энг яхши намуналари деса бўладиган суратлар. Қийиқ қошлар, ғунча лаблар, оҳу кўзлар...

Кейинчалик шу расмлар авторини ҳам кўрдим. У ҳозирги кунда Совет Ўзбекистони тасвирий санъатининг чақнаган юлдузларидан бири, Ўзбекистон ССР халқ рассоми, СССР Давлат ва Ҳамза номли Ўзбекистон ССР Давлат мукофоти лауреати Чингиз Ахмаров эди.

Чингиз Ахмаров ниҳоятда сермаҳсул ижодкор. У қарийб ярим асрдан зиёд ижодий йўли мобайнида ўнлаб тематик полотнолар, деворий суратлар, китобларга безаклар, турли-туман спектакль ва киноларга ишланган декорациялар яратди... Барчасини санаб адо этиш мушкул.

Чингиз Ахмаров шарқ миниатюра тарихининг анъаналарини жуда яхши билади, пухта ўрганган. Буни мен кашфиёт сифатида айтаётганим йўқ, албатта. Буни фахр туйғуси билан айтаётирман. Унинг мўйқалами ила тортилган ниҳоятда нозик чизиқлар киши кўнглида мўъжизадек жилваланади. Беихтиёр ўйга толасиз. Қулоғингиз остида мусиқа жаранглаб кетгандек бўлади. Суратдаги дилбар жонланадию...

Чингиз Ахмаровнинг деворий суратлари орасида Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Абу Райҳон Беруний номли Шарқшунослик институти фойесига ишланган расмлар билан «Йил фасллари» суратлар туркуми, айниқса, мазмунли чиққан. Чингиз акани устахонада қизғин ижод устида учратдим. Бир неча дақиқа нафасимни ичимга ютиб кузатдим. Шарпамни сезган мусаввир ўгирилиб, қўлидаги мўйқаламини қўйдилар.

Бир асар тарихи

Чингиз АХМАРОВ: «Йил фасллари»

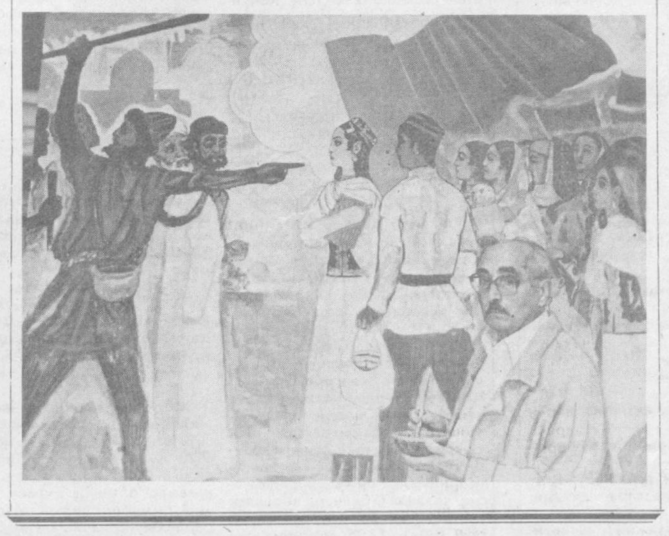

— Келинг, қани, марҳамат! — илтифот қилдилар.

Суҳбат орасида Чингиз ака альбомни олиб келдилар ва рўпарамга, стол устига қўйдилар.

— Мана сиз айтган «Йил фасллари» сурати.

Суратларга узоқ тикилдим. Кейин сўрадим:

— Чингиз ака, суратнинг оригинали борми!

— Бор.

— Қаерда! Кўрсак бўладими!

— Бўлади, —жилмайди рассом.— Сочига бориб келасизда бунинг учун. Ҳайрон бўлманг, «Йил фасллари»ни Сочидаги «Ўзбекистон» санаторийсининг залига шогирдларим Жавлон Умарбеков ва Фарҳод Сулаймонов билан бирга 1976 йилда ишлаганмиз. Йилнинг тўрт фаслини — аслида ҳаёт фаслларини акс эттирганман унда. Тўғри тўрт бурчакли залнинг узунлиги 18 метр, эни 11 метр, баландлиги 5 метр эди. Қани, ўзингиз шарҳланг-чи бир.

Баҳор келди юртга. Баҳор парисининг қўлида гуллар. Чеккасида гул. Атроф ям-яшил. Болалар шоду хандон. Қушлар чуғури авжида. Қуёш мунис боқади. Фақатгина гуллаган дарахтлар остидаги бир бола хаёллар оғушида банд. Баҳор ҳам унинг бошидан гулларини сочмоқчидек. Беихтиёр шу сатрлар ёдимга тушди.

Навбаҳор очилди гуллар,
сабза бўлди боғлар,
Суҳбат айлайлик келинглар
жўралар, ўртоқлар.

Баҳор яшариш фасли. Янги кунларнинг, яхши кунларнинг бошланиш фасли.

— Баҳорни тўғри таърифладингиз. Мақсадим ҳам шу эди. Суратдаги хаёлчан бола ҳазрат Навоийнинг болалиги,— деди мусаввир.

Ёзнинг қандайлигини таърифлашнинг ҳожати бормикан. Ёз париси шундайки, баҳор тайёрлаган жамики неъматларни улғайтиради, етилтиради. Ёз муҳаббат фасли. Севги оташида ёниш фасли. Юракка илиқлик солган назмий ғалаён қоғозга тушмоғи осон кўчади. Кўз олдингда ёр тимсоли, қоғозда эса таърифсиз жамоли. Қуёш тиккада. Худди олтиндек порлайди.

Ёз шундай фаслки унга шоирнинг ушбу сатрлари ҳамоҳангдир:

Ёз фасли, ёр васли,
дўстларнинг суҳбати
Шеър баҳси, ишқ дарди,
боданинг кайфияти.

— Бу таърифингиз ҳам ўринли. — Чингиз аканинг юзига табассум ёйилди, — айниқса, қуёш ҳақида. Қуёш суратда умрнинг ўлчовчиси. Ёзда тиккада бўлади. Зеро, йил фаслининг ўртаси ҳам ёздир, умрнинг ўртаси ҳам ёздир. Икковида ҳам ғарқ пишиқчилик. Фақат умр ёзида ақл-тафаккур тўлишади. Шийпончадаги ижод селобига ғарқ шоир сиймосига эътибор бердингизми?

— Ҳазрат Навоий-ку!

— Балли. Шоир айни ижод чоғида. Демоқчи бўлганим: ўйин-кулги вақтида бўлсин. Ақлни, тафаккурни елга совурмаслик керак.

Оҳ куз! Сенинг паризодингни таърифлашга сўз қайда. Ёнбошида кўза, қўлида шарбат тутган ул гўзалнинг чеҳраси бир қадар сўлғин. Кўзлари ғамнок. Эҳтимол у сўнгги суҳбатга чорлаётгандир. Атроф заъфарон либос кийган. Япроқлар қаҳрабо. Гўзалнинг либосида ҳам аввалги фасллардаги каби жилва йўқ. Қора тортиброқ тургандек. Қуёшда ҳам ҳарорат йўқ. Уфқда сўниб бораётир. Асога суянган, соч-соқоли оппоқ, либоси оппоқ нуроний мўйсафид эса ҳазон сипоҳи барбод этаётган умри сўнггида бу дунёга тўймай боқаётгандек. Гўёки шеър ўқиётгандек.

Хазон фаслинда ул ой жисму
рухсоримни
кўрган чоғ,
Дегайким бир қуруқ шоҳ узра
қолмиш
бир сариқ япроғ.

— Офарин! — Чингиз ака хитоб қилдилар. — Тўғри талқин қилдингиз. Мўйсафид шоир бобомизнинг қайғуси чексиз: менинг умрим ўтди, умрим туҳфалари авлодларга етиб боргаймикан?

Тўртинчи гўзалнинг — қиш парисининг боқишларида совуқлик зоҳир. Еллар қанотида сузиб боради у. Атроф оппоқ қор. Осмонда бир парча ҳам булут кўринмайди. Қуёш эса деярли ботган. Гўзал қишнинг қўлида милтиллаб ёнаётган чироқ. Бу нима бўлдийкин! Балки ушбу чироқни янги йилга — янги баҳорга элтаётгандир! Шоир айтганидек:

Септи тун мулкига сийм
сурадин кофур қиш
Айш учун оқу қарони
айлади масрур қиш.

— Худди шундай, — тасдиқлади рассом. — Чироқ бу аждодларимиз тафаккури. Уни сўндирмаслик керак. Қиш бу ерда йилларнинг боғловчиси сифатида. «Йил фасллари» бу инсон умрининг абадийлиги аждод ва авлодлар тафаккурига боғлиқ деганим. Дастлаб композиция сўнггида қиш қисмида шоир образини ҳаётдан кузатилаётган қилиб тасвирламоқчи эдим. Лекин бу фикримдан қайтдим. Шундоқ ҳам барча фикрим аёнку.

— Мен эса ушбу суратларни тўрт пари деб атаган бўлардим.

— Ихтиёрингиз. Аслида инсон умри тўрт пари — тўрт фасл қўлида.

— Нечун бу гўзалларнинг қошқабоқлари, лаблари бунчалик нозик!

— Шарқда бир гап бор:

Менгизлари гул-гул,
мижжалари хор,
Қобоқлари кенг-кенг,
оғизлари тор.

Мен ҳамиша шу қоидага амал қиламан.

— Сурат остидаги сув қандай маънони англатади!

— Умр — оқар сув. Ҳаёт ҳам сувдек оқаверади демоқчи бўлгандим.

— Ҳар бир суратнинг тагида икки байт ғазал бор...

— Ҳа. Ушбу суратлар композициясини мен классик шеъриятдан илҳомланиб яратганман. Шу сабабли ҳар суратнинг тагига бир байт ғазални ўзбек, рус ва араб тилларида битиб қўйганман. Ғазаллар Муқимий, Бобур ва Навоийники. Шундай қилиб, ўз фикрларимни устозлар шеърияти қанотида яна бир бор синовдан ўтказдим.

— Сиз Шарқ миниатюрасига эргашар экансиз-да!

— Йўқ. Мен фақат шу нозик, бетакрор санъатни жуда севаман, қадрлайман, ўрганаман. Миниатюра санъати ўзининг жонлилиги, рангларнинг ҳайратомуз уйғунлиги билан мени ҳамиша ўзига мафтун этади

— Чингиз ака, ҳозир қандай полотно устида ишлаяпсиз!

— Ҳозирми? Ишларим жуда кўп. Тиним билмайман. Ахир умрим кузи яна ҳам сермаҳсул бўлсин дейман-да. Иккита ишимни айтай. Шогирдларим билан Самарқанд Давлат университети фойесига «Самарқанд сайқали рўйи заминаст» суратини ишлаяпмиз. Ҳозирча эскизларимиз тайёр бўлиб қолди. Иккинчиси мана, «Ҳужум» ҳаракатига бағишланган. Тугаллаяпман.

«Йил фасллари» — тўрт пари бошқа асарлари сингари Чингиз Аҳмаров ижодида алоҳида ўрин тутади дегим келади. Ушбу суратда мен доноликни ҳам, гўзалликни ҳам, қайғу ва шодликни ҳам кўраман. Унда умр ҳаққониятини кўраман.

Мен рассомнинг устахонасидан хайрлашиб чиқдим.

Ҳамма ҳам шундай ҳамиша тўрт пари қуршовида яшаса экан!

Темур УБАЙДУЛЛАЕВ.

⊙ **СУРАТЛАРДА:** Чингиз Ахмаров «Ҳужум» картинаси олдида. «Йил фасллари» суратидан репродукциялар.

Р. Шарипов фотолари.

Ўкинч

(Қатра)

...Нафиса таклифномаларни қўлига олиб дилига яқин дугоналарининг исмларини ёзди. Сўнггисига келганда ўйланиб қолди. Неча йилдирки дадасини кўрмайди. У бу дунёда борлигини фақат юбораётган алиментлари орқали биларди. Энди катта қиз бўлди, ҳаммасига ақли етади. Қолаверса «янги ойи»сини шу пайтгача кўрмаган. Ёлғиз онажониси тарбиясини олди. Олий ўқув юртини тугатиб, юрист бўлди. Онаси бетоблигида ташлаб кетиб бошқага уйлангани учун отасини қалбида ҳеч кечиролмасди.

...Минг қилганда ҳам отаси. Дадасининг уйини қидириб борди. Дарвоза олдига келганда ундаги «Эҳтиёт бўлинг, қопағон ит бор» ёзувини кўриб, юраги сесканиб кетди. Нафиса дарвоза қўнғироғини босди. Ичкаридан итнинг ваҳимали вовуллаши эшитилди. Бошқа жавоб бўлмади. Деразага қаради. Шунда кимдир парда ортида уни кузатиб турганини пайқади. Яна қўнғироқни босди. Бу гал ҳам жавоб бўлмади. Парда ҳам қимирламади. Намлана бошлаган кўзларини ерга қадаб ортига бурилди.

Нафиса уйига келганда онаси эртага бўладиган «Бахт кеча»сига тайёргарлик кўрарди... Она қизининг қаёққа бориб келганини сезди. Аммо ҳеч нарса демади. Дилида «Ишқилиб, бахтли, бир-бирларига садоқатли бўлишсин», деб ният қиларди онаизор.

Мухтор СУЛАЙМОНОВ.

Қувнар кўзим

Бошим узра феруза
осмон
Ой юлдуздан таққандай
маржон.
Ойдин оқшом келтириб
илҳом,
Шуур берар қалбга
бир жаҳон.
Тун пардасин улоқтирар
нур,
Ҳовлимдаги гулни
қучгандай.
Гул юзидан думалар
шудринг,
Япроқлардан туман
учгандай.
Худди шуни кутгандай
булбул,
Қалб торидан бахш этар
шу дам.
Ҳаёт гўё нурга
кўмилиб,
Яшнаб кетар бу турфа
олам.
Шу булбулни сайратган
боғнинг
Жамолини айлай тараннум.
Бахтиёрман, қўшиқ
тилимда,
Ижодим ҳам бўлур
серунум.
Сен ҳаётим юртим,
азизим.
Ҳар тонг кўрсам
қувонар кўзим.
Бу жаҳонда йўқдир
армоним,
Ардоғимсан, Тошкентим,
ўзинг!

Тилак

Руҳим бўлсин десанг
покиза,
Қувма шуҳрат,
қилма хиёнат.
Ўзин билмас нопок
юракдан,
Ибрат олма дўстим,
сен фақат.
Яшамоқнинг маъноси
шудир,
Ҳеч адашма қоронғуда
ҳам.
Қалбинг бўлсин чароғон
кундан
Тўғриликдир инсонга
ҳамдам.
Куйла тинчлик, халқни,
Ватанни
Сендан дўстим бўлгай
миннатдор.
Иқбол, омад, сени айлар
шод,
Ва яшарсан доим бахтиёр.

Темур КАРИМОВ,
пенсионер.

Қулоққа чалинган гаплар

44—99, тезда бош инженерга учранг.
[Диспетчернинг радиоузел орқали эълонидан].
Жамоат тартибини тарғибот қилиш пункти.
[Дружиначилар штаб адресидаги ёзувдан].
Ўсма қўйибди қошига.
Дўппи кийибди бошига, қўшиғини тингласам-чи, қирқ кокилимни ёмон қўмсайманда.
[Сочи калта қизнинг ҳасратидан].
Гули, менинг бошимдан териб келинг.
[Дангаса теримчининг гапи].
Нигора, ўнг қўлингизни олиб кетинг.
[Табелчининг илтимоси].

Мухтор СУЛТОНОВ,
ТошДУ студенти.

Корректор дафтаридан

⊙ Кулги зона.
⊙ Ҳамият ва шахс.
⊙ Зиғир соғувчи.
⊙ Қувилиш бошлиғи.
⊙ Қиш номини ёзда е.
⊙ Қилдан қипиқ қидирганлар.
⊙ Шамолнинг безлигидан ниҳоллар ергача эгилди.
⊙ Шикастланган сўз зирқираб озор берарди.

Файзимурод МАҲКАМОВ,
ўқитувчи.

Турфа олам

ТЕЗЛИКНИ ОШИРИШ ОҚИБАТИ

Германия Федератив Республикаси йўл ҳаракати қоидаларида ҳаракат тезлиги чекланмаган жаҳондаги ягона мамлакат бўлиб қолаяпти. Аммо бу катта тезликда юриш мухлисларга қимматга тушаяпти.

Жумладан, ниҳоятда катта тезликда автомобилни бошқаролмай қолиш рўй бераётган йўл фалокатларининг асосий сабабларидан биридир. Мамлакатда бундай фалокатлар сони йилдан йилга ошиб бораяпти. Масалан, шу йилнинг дастлабки олти ойи мобайнидагина бир миллионга яқин йўл-транспорт фалокатлари содир бўлган, уларда қарийб 3910 киши ҳалок бўлган. Бу 1987 йилнинг шу даврига нисбатан 10,5 процент кўп.

КОЛЛЕКЦИОНЕРНИНГ ТАШВИШИ

Португалиянинг Коимбра шаҳрида истиқомат қилувчи Антониу Перейранинг жаҳондаги энг кичик шиша идишнинг эгаси деб ҳисоблашади. Унинг коллекциясида 7200 та митти шиша идишлар бўлиб, уларнинг орасида баландлиги атиги 13 миллиметрга тенг шиша идиш ҳам бор. Перейра жаҳондаги энг улкан шиша идиш ҳам менинг коллекциямни безайди, деб тасдиқлайди. Ана шу идишнинг баландлиги икки метрга тенг.

А. Перейра зилзилани ўзининг энг ашаддий душмани деб ҳисоблайди. Сабаби, ернинг арзимаган силкинишлари ҳам унинг ниҳоятда мўрт коллекциясига катта хавф солиши мумкин.

РАҚС МАРОФОНИ

Испанияда бўлиб ўтган бир неча кун давом этган рақс марофонининг икки «ғолиби» касалхонага тушиб қолди. Врачлар мусобақанинг қолган қатнашчилари ҳам ҳаддан ташқари ҳолдан тойганлиги сабабли мусобақаларни тўхтатишга мажбур бўлдилар. Мусобақа шартларига кўра рақс тушувчилар ҳар соатдан сўнг уч минут танаффус қилишлари, ҳар уч соатдан сўнг беш минут дам олишлари мумкин эди. Биринчи ўринни эгаллаган испаниялик Канас рақс майдончасида 154 соат 44 минут рақс тушишга муваффақ бўлди.

ХОЛИС ХИЗМАТИ УЧУН

Пенсильвания штатининг Питтсбург шаҳридаги энг гавжум автомобиль магистралларидан бирининг чеккасига жойлашиб олиб, қўлида «Тезликни камайтиринг. Олдинда полиция бор!» деб ёзилган бир варақ оқ қоғозни кўтариб олган йигитча шу магистралдан ўтаётган беистисно барча ҳайдовчилар эътиборини ўзига жалб этарди. Ҳатто энг сабр-тоқатсизлари ҳам таваккалдан воз кечиб, оёқларини газ педалидан олишар, спидометр мили соатига 40 километргача — магистралнинг мазкур участкасида рухсат этилган тезликкача камайишини кутишарди. Маълум вақтдан сўнг, полиция пистирмаси ортда қолгандан кейингина ҳайдовчилар яна тезликни оширишарди...

Аммо Питтсбургда истиқомат қилувчи 22 ёшли Жон Тирига узоқ вақт кўнгилли регулировкачи ролини ўташ насиб этмади. Орадан 20 минут ўтар-ўтмас у «автомобиллар ҳаракатига халақит берганлиги учун» полициячилар томонидан қўлга олинди. Жон ўзининг одатдан ташқари фаолиятини изоҳлаб сўнгги икки йил мобайнида ПА агентлигига шундай дебди: менга жарималар тариқасида 2 минг доллар тўлашга тўғри келди, ана шу маблағнинг талайгина қисмини ҳаракат тезлигини оширганлигим учун тўладим. Йўл чеккасида ўтказилган 20 минут давомида мен қанчадан қанча ҳайдовчиларни жарима тўлашдан қутқарибди қолдим, деб таъкидлабди у, полициячилар улардан қарийб 3 минг доллар ундиришлари мумкин эди. Тўғри, энди ўзимга жарима тўлашга тўғри келади, аммо ҳеч афсусланаётганим йўқ. Чунки мен туфайли шу куни қанчадан-қанча ҳайдовчиларнинг кайфияти бузилмади.

ЭСКИ РЕКОРД ОРТДА ҚОЛДИ

Братиславада истиқомат қилувчи Йозеф Дробин бир соат мобайнида 1 минг 408 марта ўтириб-туриб, янги рекорд ўрнатди. Аввалги рекорд ҳам Болгария граждани Диневга мансуб бўлиб, у ана шу бир соат ичида «атиги 1 минг 360 марта ўтириб-турган эди.

Эстафета

Ҳажвия

— Хў-ўш, — деди Катта домла аччиқ чойдан ҳўплаб олар экан, — бу йил анча тобим йўқ, дорини далада синаб кўришга чиқолмасам кераг-ов.

— Аксига участкага уста солиб қўйгандим-а, — деди сочи чала-ярим оқарган Кичик домла.

Навбат кичик илмий ходимга, яъни менга келди. Тажрибаларимнинг айни қизиганини айтаман деб оғиз жуфтлаган эдим.

— Далага чиқиб би-ир дам олиб келасиз, укам, — деб қолди Катта домла. — Ҳам ўйнайсиз, ҳам ишни битирасиз, у ер худди курортнинг ўзи!

— Нимасини айтасиз, — қувватлади Кичик домла, — ўтган йили чиққан эдим, бир ой юриб уйга келсам кеннойингиз танимай ўтирибди-я. Домла айтганларидек нақ курорт. Совхоз дачасида ётасиз, бильярдхонаси бор, олдидан нақ ярим анҳор сув оқади, катта ҳовуз лабида муздек шийпон, ғир-ғир шабода, салқин!

— Узоғ йили ўзим чиққандим, — завқланиб кетди Катта домла, — ҳар куни янги сўйилган гўштдан қайнатма, шашлик, палов... Овқат мана бундоқ! Дача атрофи боғ, айниқса сенга ўхшаган «дўм»да турадиганларнинг жони киради. Директор ҳам, агрономи бригадир ҳам олимларни қўлда кўтариб юришади, жуда яхши одамлар...

Хуллас, қуёш пастлаб бораётган бир паллада қўлимда зилдек юк билан кўримсиз, атрофини тўрт-беш рамақижон дарахт қуршаган идорага кирдим. Биров лоақал «Ҳой, ким келди», деб қайрилиб ҳам қарамади.

Секретарга йўлиқсам агрономга, у эса совхознинг бир четида турадиган энтамологга юборди. У ухлаб ётган экан, шишган қовоқларини ишқалаб, ўкрайди.

«Бригадирга боринг, ётишга жой топиб беради. Ҳў, ўша, автобусдан тушган ерингиздаги катта дарвозали ҳовли», деди. Икки қарич ўсиб тиззага уриб қолган пахта пайкали оралаб орқага қайтдим. Томорқасида помидор чопиқ қилаётган бригадир жаҳли чиққанидан оғзидаги носини ютиб юборишига оз қолди. «Қайси аҳмоқ юборди, — деди у. — Агрономга учранг, дачага фақат унинг ёки директорнинг рухсати билан одам қўйишади!». «Яна келдингизми? Об-бо, қани майли, ўтиринг, — деди агроном ўриндиғига бир қарич чанг тўшалган «Газик»ни кўрсатиб. — Дачага жойлаб қўяман, маза қилиб ётаверасиз, бизни безовта қилмасангиз, бас!» Тилим осилиб, бурнимдан тортса йиқилгудек аҳволда эдим... Агроном онамдан ҳам азиз кўриниб кетди... Лекин дачага бориб капалагим учди.

Яйдоқ далада бетондан тиккайтирилган иморат жаҳаннамдек ловуллайди, читтак қўнса таъзим этадиган дарахтлар гўё сендан мева тилаётгандек нимжон шохларини чўзади, сўрига кўтарилишга етмаган ток бағрини ерга бериб ётибди. Уни қуршаган қамишзор билан ҳовуз сувсизликдан ҳансирайди.

Зўрға бир ҳафтага чидадим, уйга қайтганимда, хотиним тугул, ҳатто туққан онам ҳам таний олмай қолди.

—Қалай, зўр эканми? — сўради Катта домла.

— Ҳа, жуда маза қилдим, — дедим.

— Айтмадимми, — деди Кичик домла, — сизга ёқибди, қаранг бир ҳафтада шунчалик семирибсиз-а!

— Шундай йигитларга яхшилик қилмасак, кимга қиламиз, — деди Катта домла.

— Тезроқ диссертацияни ҳимоя қилинг, — деди Кичкинаси, — сиз учун тузукроқ жой топармиз...

Орадан йил ўтиб яна янги дорини синаш даври етди.

— Хў-ўш, давленам кўтарилибди, далага чиқолмайман. Ёш келса ишга деганлар, бу йил Мўминтой боради-а? Очиқ ҳавода яйраб, тиниқиб келасан, хўпми?

Мўминтой — кечагина институтни битириб келган ёш ходим.

— Ҳа, шундай зўр жойлар-ки, гўё жаннат дейсан! — гапни илиб кетди Кичик домла. У шундай таъриф қилдики, мен ҳам чидаб туролмадим:

— Ростдан ҳам маза қиласан, — дедим.

Мўминтойни амаллаб жўнатдик. Бир ҳафтами, икки ҳафтами ўтиб ҳаммаёғи ярачақа, чўпдек ориқлаган ҳолда лабораторияга кириб келди.

— Хў-ўш, келинг, ишлар битдими?

— Битди, домлажон, айтганларингдек жой экан, келмас эдиму, командировка тугаб қолди-да!

— Ҳа, тузук-тузук, бошқа одам бўласан, — деди Катта домла мамнун илжайиб, — бу йигитга ҳам яхши темадан берамиз!

— Албатта ёқласин! — маъқуллади Кичик домла.

— Агар отни тезроқ қамчиласанг менинг ўрнимга ўтасан, — дедим мен.

Абдураҳмон ИБРОҲИМОВ.

Келинг, бир кулишайлик

Хандалар

ИЛТИМОС

Китобхон кутубхоначига деди:

— Мана, раҳмат, «Ғунча»ларингизни бутунлай тугатдим.

— Сизга яна нималар керак?

— Энди иложи бўлса, «Ёшлик»ларингизни берсангиз олиб кетсам.

БАҲОНА

— Ўртоқ Мизғиев, ишга яна кеч қолдингизми? — койиди бошлиқ.

— Кечирасиз, хўжайин, тасодифан... ухлаб қолибман-а...

— Нима, — хуноби ошди унисининг, — ҳали сиз уйингизда ҳам ухлайсизми-а?!

ТАСАЛЛИ

Бир танбал киши дўсти билан ҳамроҳ бўлиб кетар экан, деди:

— Буни қара-я, сенга ваъда қилган нарсаларим ҳамиша метрода кетаётганимда ёдимга тушади-я...

— Ҳа, оғайни, ўзи шунақа бўлади, баъзиларнинг ақли «ер остидалигида» киради,— тасалли берди дўсти заҳархандалик билан.

Фозилжон ОРИПОВ.

Бу—қизиқ

Сўз тагида сўз бор

⊙ Математик «плюс» ва «минус» белгилари 1489 йилда Лейпцигда чиққан Иоганн Видльаннинг арифметика дарслигида ишлатилган. Унгача бу белгилар «плюс», «минус» сўзларининг биринчи ҳарфлари билан белгиланарди.

Баробар (=) белгиси, тахминан, 1550 йилларда пайдо бўлган. Биринчи марта у Кантоннинг «Гешихте дер математик» деган китобида учрайди.

⊙ Тиниш белгиларидан вергулнинг номи қозоқ, қирғиз, татар, бошқирд, қорақалпоқ тилларида «упир» (бу сўз мазкур тилларда ўзига хос шаклда ёзилади) деб уйғур тилида эса «паш» деб айтилади. Лотинча «вергула» деган сўз «шохча», «новда», «хивич», «чивиқ» деган маъноларни билдиради (вергулнинг шакли ҳам шундан).

⊙ Вергул биринчи марта XV—XVI асрларда қўллана бошлади. Уни дастлаб венециялик, машҳур ношир ва матбаачи Альд Мануций ишлатди. Бунга қадар китобларда фақат икки тиниш белгиси — нуқта ва икки нуқта қўлланилар эди, холос. Шунингдек, у ўзи нашр эттирган китобларга сарлавҳа ёки ном қўйишни ҳам жорий қилган.

⊙ «Сода» сўзи арабча «судэ» — «бош оғриғи» деган сўздан олинган. Қадимда таркибида бош оғриғини қолдирадиган моддаси бўлган денгиз ўсимлигини сода деб аташган. Маълумки, медицинада ичимлик сода кўп қўлланилади. Врачлар кўпинча уни гастрит билан оғриган беморларга, шунингдек, организмида кислота-ишқорий нисбат бузилган кишиларга тавсия этишади. Ичимлик сода эритмаси билан томоқ ва бурун чайилади. Содадан кўпдан бери бош оғриғи дориси сифатида фойдаланилмайди.

⊙ Қадимги юнонларнинг уйқу худоси Гипнос деб аталарди. Сунъий уйқу ҳосил қилиш — гипноз ҳам шу сўздан олинган.

Тўпловчи: Акбар АЛИЕВ.

«Рассомнинг нозик қўллари»

В. Тўраев фотоэтюди.

ТЕЛЕПРОГРАММАЛАР

Душанба — 21 ноябрь

⊙ МТ I

7.00 «120 минут». 9.05 Футбол шарҳи. 9.35 «Ит юрак». Телевизион бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар. Танаффус пайтида (10.40) — Янгиликлар. 11.45 «Оламга саёҳат». Киноальманах.

***

16.00 Янгиликлар. 16.10 К. Дебюсси. Виолончель ва фортепьяно учун соната. 16.25 «Замондошимиз портрети». 17.05 «Мен, сен ва биз ҳаммамиз биргаликда». 17.50 «Днепряне» фольклор ансамблининг концерти. 19.05 XIX партия конференцияси белгилаб берган йўлдан. «Бинокор». Қурилишда илмий-техника ютуқлари ярмаркаси ҳақида. 19.45 Футбол шарҳи. 20.15 «Костюмер». М. Н. Ермолова номли Москва театри фильм-спектаклининг премьераси. Автор — Р. Харвуд. 21.30 «Время». 22.05 «Костюмер». М. Н. Ермолова номли Москва театри фильм-спектаклининг давоми. 23.15 «Дунё воқеалари. 23.25 «Машҳур ва моҳир Матвей Казаков.». Телевизион ҳужжатли фильм.

⊙ МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.

Ўқув программаси.

11.55 «У Қишки саройни ишғол қилишда қатнашган». Ҳужжатли фильм. 12.05 Рус тили. 12.55 «Шахсий соқчи». Бадиий фильм. 14.20 Янгиликлар. 14.30 «Мана менинг қишлоғим». Бадиий фильм.

***

18.30 Янгиликлар. 18.40 Тўпли хоккей. Европа чемпионатининг кубоги. «Енисей» (Красноярск) — «Болтиқ» (Швеция). Абакандан кўрсатилади. 19.30 «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!». 20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! 20.45 «Халқаро панорама». 21.30 «Время». 22.05 Ҳужжатли фильмлар экрани. «Илья Чачавадзе». Ҳаёти саҳифалари. Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. (Тбилиси). 22.55 «Тонгги почта». Музикали кўрсатув (такрор.). 23.25 Янгиликлар.

⊙ Ўз ТВ

16.00 «Дарахт жонланганда». Телефильм. 16.15 «Зудов, сиз ишдан бўшатилдингиз!». Бадиий фильм. 17.30 Жамиятшунослик. Давлат ҳақида марксча-ленинча таълимот. 18.10 Янгиликлар. 18.15 «Бир қўғирчоқ тарихи». Мультфильм. 18.25 «Ўзбек тилини ўрганамиз». 18.40 «Оролнинг дард-ҳасрати». Орол денгизининг муаммолари ҳақида (рус). 19.20 «Саҳоват фидойилари». 20.00 «Ахборот» (рус.). 20.20 Долзарб интервью. 20.30 «Ахборот». 20.50 Ўзбекистон Композиторлари союзининг пленуми олдидан. Т. Жалилов номли ўзбек Давлат халқ чолғу оркестри чалади. 21.30 Москва. «Время». 22.05 Ўз ТВ фондидан. Ў. Усмонов «Гирдоб» Кўп серияли видеофильм 1-серия. 23.30 Кўрсатувлар программаси.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.40 «Совет хотин - қизлари». Кинопрограмма. 20.20 «Ўрмонлар қўшиғи». Фильм-концерт.

ФРУНЗЕ КЎРСАТАДИ:

Сешанба — 22 ноябрь

⊙ МТ I

7.00 «120 минут». 9.05 Р. Харвуд. «Костюмер». М. Н. Ермолова номли Москва театрининг фильм-спектакли. 11.40 «Умринг боқий бўлсин, Ер!». Қрим экологияси муаммолари».

***

16.00 Янгиликлар. 16.10 «Қайта қуриш прожектори». 16.20 Донецк телевидение студиясининг программаси. 16.55 Болалар учун фильм. «Гепартнинг қайтиши». 18.00 «Тараққиёт. Ахборот. Реклама». 18.45 Иқтисодий билимлар асосида «ТелеЭКО». Қийматнинг пайдо бўлиш муаммолари ҳақида. 19.15 «Дунё воқеалари. 19.35 ВЛКСМ Марказий Комитетининг пленумидан репортаж. Қайта қуришда комсомол ва ёшларнинг иштироки ҳақида. 20.20 «Американкларнинг нақази». АҚШнинг оддий граждани катта сиёсат ҳақида. 21.15 «Ўзимиз ҳақимиздаги куйни тинглаб». Томскдан кўрсатилади. 21.30 «Время». 22.05 «Қайта қуриш прожектори». 22.15 Актуал объектив. «Покланиш». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. 23.40 «Дунё воқеалари». 23.55 «Юритмикс» группасининг концерти (Буюк Британия).

⊙ МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.

Ўқув программаси.

***

13.05 «Анна Павлова». Беш серияли телевизион бадиий фильм премьераси («Мосфильм). 1-серия (Англия, ГДР, Куба, Франция иштирокида). 14.00 «Ушбу хонадон юлдузлари». Ҳужжатли фильм премьераси («Қозоқфильм»). 14.25 Янгиликлар. 14.35 Такрорий телефильмлар кундузги сеанси. «Сарсонлик - саргардонликда». 8-серия — «Даша».

***

18.35 Янгиликлар. 18.45 Ритмик гимнастика. 19.15 «Сирли сайёра». Мультфильм. 19.30 «Ҳамма учун ва ҳар бир киши учун». 20.00 «Музикали киоск». 20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар!. 20.45 «...16 ёшгача ва ундан катталар». 21.30 «Время». 22.05 «Қайта қуриш прожектори». 22.15 «Анна Павлова». Беш серияли телевизион бадиий фильм премьераси («Мосфильм»). 1-серия (Англия, ГДР, Куба, Франция иштирокида). 23.10 Янгиликлар.

⊙ Ўз ТВ

16.00 «Совет Иттифоқи бўйлаб». Кинопрограмма. 16.45 Ботаника. Илдизнинг тузилиши ва ўсиши. 17.15 «Ҳам совхоз, ҳам техникум». Телефильм. 17.30 Совет давлати ва ҳуқуқи асослари. Социалистик мулк ва унинг шакллари. 18.00 Янгиликлар. 18.10 «Сахий капалак». Мультфильм. 18.20 «Ёшлик». студияси кўрсатади. «Комсомол ва қайта қуриш». Бухоро шаҳри ёшларининг Озиқ-овқат программасини ҳал этишдаги муаммолари ҳақида (рус.). 18.50 «Хотира» туркумидан. Ибрат ижоди. 19.30 «Бошланғич партия ташкилоти: тажриба ва муаммолар». «Социал ривожлантириш масалалари партия ташкилоти диққат марказида». «Малика» фирмаси мисолида. 20.00 «Ахборот» (рус.). 20.20 «Спорт оҳанглари». Телефильм. 20.30 «Ахборот». 20.50 Ўзбекистон Давлат телерадиоси мақомчилар ансамблининг концерти. 21.30 Москва. «Время». 22.05 Москва. «Қайта қуриш прожектори». 22.15 «Ўзбекистонда хўжаликни юритишнинг янги шароитларида иш билан банд бўлишнинг муаммолари ҳақида бевосита мулоқот. (рус.). 23.00 Ў. Усмонов «Гирдоб». Кўп серияли видеофильм. 2-серия. 00.20 Кўрсатувлар программаси.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.40 «Контакт». Телефильм. 20.000 Экранимизда биринчи марта. «Маҳкум қилинган кон тонги». Бадиий фильм.

ДУШАНБА КЎРСАТАДИ:

Чоршанба — 23 ноябрь

⊙ МТ I

7.00 «120 минут», 9.05 «Союзмультфильм киностудиясининг мультфильмлари: «Типратикан плюс тош бақа». «Шунақаси ҳам бўлаверади», «Пионерлар саройлик Ивашка». 9.35 «Мен, сен ва биз ҳаммамиз биргаликда», 10.20 Г. Хохлова куйлайди. 10.35 «Саёҳатчилар клуби». 11.35 Янгиликлар. 11.45 «Покланиш». Телевизион ҳужжатли фильм.

***

16.00 Янгиликлар. 16.15 «Қайта қуриш прожектори». 16.25 «Сирли фонарь». Мультфильм. премьераси. 16.45 «Салом, музика!». 17.30 Краснодар телевидение студиясининг программаси. 18.50 СССР Конституциясига ўзгартишлар ва қўшимчалар киритиш тўғрисидаги ҳамда СССР халқ депутатларини сайлаш ҳақидаги Қонунлар лойиҳаларини муҳокама қиламиз. 19.20 «Дунё воқеалари». 19.35 Катталар учун мультфильмлар премьераси. 19.55 «Сени севаман, ҳаёт!». Фотоконкурс. 20.00 Останкино концерт студияси ёзувчиси Василий Белов билан учрашув. 21.30 «Время». 22.05 «Қайта қуриш прожектори». 22.15 «Музикали ринг». «Стромболи» «ЧССР» ва «Антис» СССР рок группаларининг учрашуви.

⊙ МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.

Ўқув программаси.

***

13.05 «Анна Павлова». Беш серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 2-серия. 14.00 Янгиликлар. 14.10 Такрорий телефильмлар кундузги сеанси. «Сарсонлик - саргардонликда», 9-серия — «Рошчин». 18.35 Янгиликлар. 18.45 П. И Чайковский номли халқаро конкурс лауреатлари И. Калер (скрипка). 19.45 «Мени кўп марта ўлимга ҳукм этишган». Ҳужжатли фильм премьераси. 20.15 Халқ куйлари. 20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! 20.45 Телевизион ҳужжатли фильмлар: «Аннаев йигитлари», «Эркин қуш». 21.30 «Время». 22.05 «Қайта қуриш прожектори». 22.15 «Анна Павлова». Беш серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 2-серия. 23.10 Янгиликлар. 23.20 «Ярангам остида». Чукотка ҳақида ҳужжатли фильм премьераси. 23.30 Хоккей. СССР чемпионати. «Динамо» (Москва) — «Спартак». 2 ва 3-даврлар.

⊙ Ўз ТВ

16.00 Экранимизда биринчи марта. «Пан Кляксанинг саёҳати». Бадиий фильм. (СССР — Польша). 1-серия. 17.30 Табиатшунослик. Ер устки қатламининг шакллари. 18.00 Янгиликлар. 18.15 «Қизлар минораси». Мультфильм, 18.35 Мактаб ўқувчилари учун «Пионерлар мамлакатида», 19.20 «Ҳаёт саҳифалари». Муҳсин Ҳамидов туғилган куннинг 75 йиллигига. 20.00 «Ахборот» (рус.). 20.20 Рубоб тароналари. 20.30 «Ахборот». 20.50 «Сиёсийислоҳот йўлидан». 21.30 Москва. «Время». 22.05 Москва. «Қайта қуриш прожектори». 22.15 Ў. Усмонов. «Гирдоб». Кўп серияли видеофильм. 3-серия. 23.25 «Эртага — премьера». Кўрсатувни кинодраматург Ф. Мусажонов олиб боради. 00.35 Кўрсатувлар программаси.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.40 «Велосипедни ихтиро қилиш шартми?». Телефильм. 19.50 «Умидлар старти». Спорт гимнастикаси бўйича Бутуниттифоқ мусобақалар. «Юбилей» Спорт саройидан ёзиб олинган репортаж. 20.50 Ўзбекистон Композиторлар союзининг пленуми олдидан. Камер оркестри учун янги асарлар.

ДУШАНБА КЎРСАТАДИ:

Пайшанба — 24 ноябрь

⊙ МТ I

7.00 «120 минут». 9.05 «Салом, музика!». 9.50 «Мўъжизасиз мўъжизалар». 10.50 Янгиликлар. 11.00 «Қалбга яқин қўшиқлар». Г. Пономаренко қўшиқлари. 11.40 «Қишлоқ хўжалиги». Киножурнал.

***

16.00 Янгиликлар. 16.10 «Қайта қуриш прожектори. 16.20 «Музикали хазина». СССР Давлат телерадиоси Катта симфоник оркестри К. Дебюсси асарларини ижро этади. Дирижёр — Ж. Мерьсе (Франция). 17.00 «Беш йиллик: ишлар ва одамлар». Телевизион ҳужжатли фильмлар премьераси: «Унутилган трактор учун соло». (Ростов кинохроника студияси). «Хўжалик ҳисоби. Йўл боши» (Оржоникидзе, Нальчик шаҳарлари), «Рогун. Бешинчи саҳифа. Янгитдан қоплаш» (Душанба). 17.50 Мультфильмлар премьераси. 18.00 «...16 ёшгача ва ундан катталар». 18.45 «Депутат зарур». Яхшиларни номзод қилиб кўрсатишга нималар халақит бераётганлиги ҳақида депутатликка номзод сайлаш принциплари ҳақида. 19.15 «Дунё воқеалари». 19.35 «Нишоналар». Мультфильм премьераси. «Ўзбекфильм». 19.45 СССР халқ артисти С. Ростоцкий фильмлари. «Душанбагача бир гап бўлар». 21.30 «Время». 22.05 «Қайта қуриш прожектори». 22.15 «Эфирда музика». Танаффус пайтида (23.20) — «Дунё воқеалари».

⊙ МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика. Ўқув программаси.

***

13.05 «Анна Павлова». Беш серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 3-серия. 14.00 Янгиликлар. 14.10 Такрорий телефильмлар кундузги сеанси. «Сарсонлик - саргардонликда». 10-серия — «Ярим тун».

***

18.35 Янгиликлар. 18.45 «Микки-Маус Москвада». 19.30 «Қишлоқ янгиликлари». 20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! 20.45 Ритмик гимнастика. 21.15 «Ёшлик куйлайди ва рақсга тушади». 21.30 «Время». 22.05. «Қайта қуриш прожектори». 22.15 «Анна Павлова». Беш серияли телевизион бадиий фильм премьераси, 3-серия. 23.10 Янгиликлар.

⊙ Ўз ТВ

16.00 «Пан Кляксанинг саёҳати». Бадиий фильм. 2-серия. 17.20 «Энг ёш». Телефильм 17.30 Биология. Эволюциянинг асосий йўналишлари. 18.00 Янгиликлар. 18.15 Мактаб ўқувчилари учун. «Китоб бизнинг дўстимиз». 19.15 «Йирик планда — инсон». Ўзбекистонда уй-жой комплексида оилавий пудратнинг иши ҳақида (рус.). 20.00 «Ахборот». (рус). 20.15 «Комсомол прожектори». Тошкент шаҳри умумий таълим мактаблари ўқувчиларини овқатлантиришни ташкил этиш ҳақида. 20.30 «Ахборот». 20.50 Ўзбек куйларидан концерт. 21.30 Москва «Время». 22.05 Москва. «Қайта қуриш прожектори». 22.15 Ў. Усмонов. «Гирдоб». Кўп серияли видеофильм. 4-серия. 23.30 Кўрсатувлар программаси.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.40 «Чумчуқ». Телефильм. 19.50 Реклама. 20.00 «Ретро». Экранда — «Ўзбекфильм» киностудиясининг фильмлари. «Фурқат». Бадиий фильм.

ФРУНЗЕ КЎРСАТАДИ:

«Қизалоқнинг ўзи ҳам, шарлари ҳам, куз гуллари ҳам — ҳаммаси бир-бирига ярашади».

Т. Каримов фотоэтюди.

Жўжа қовурдоқ

(Кичик ҳикоя)

Эрталаб қизимни боғчага олиб боргандим. Дарвоза ёнида тарбиячи кутиб олди. Салом берсам, худди эшитмагандек алик олмади. Қош-қовоғидан қор ёғарди. Қизимни дарвозадан киритиб, энди ортимга қайтмоқчи эдим, тарбиячи аёл тўхтатди:

— Қизингиз ўқишни биларкан, нега бизни огоҳлантириб қўймадингиз!

— Огоҳлантириш шартмиди!— сўрадим ҳеч нарсага тушунмай.

— Шарт эди! — деди чўрт кесиб тарбиячи.

— Унда, узр. . . Нима, ўқишни билса ёмонми!

Тарбиячининг овози қалтираб чиқди:

— Албат-та, бу ёмон эмас-ку-я, аммо огоҳлантириш керак эди.

— Шундайми! Энди айтинг-чи, қизим бирон ножўя иш қилиб қўйдими!

— Айтарлик-к ҳеч нарса,— деди тарбиячи тутилиб. —Қисқаси, у болаларнинг ҳавасини келтириб, масхара қилади, уларни йиғлатади. . .

Тарбиячи ичкарига кириб кетиши билан қизимни чақиртириб, бир адабини бериб қўймоқчи бўлдим.

— Нега болаларни масхара қиляпсан! Ўқишни битта сен ўрганиб олган бўлсанг, қолганлар ҳам секин ўрганиб олишади. Шунга масхара қилиш, мақтаниш керакмиди!

Қизимнинг кўзлари мўнчоқ-мўнчоқ ёшга тўлди.

— Дадажон, мен ҳеч кимни масхара қилганим йўқ. Ҳеч кимга мақтанганим ҳам йўқ, ишонинг!

— Унда, нега тарбиячи опанг шикоят қиляпти!

— Масхара қилганим йўқ, деяпман-ку,— деди қизим йиғлаб.— Мен фақат деворга осиб қўйилган қоғоздаги ёзувларни овоз чиқариб ўқидим, холос.

— Хўш, унда нималар ёзилган экан!

Унда тушликка карам билан жўжа қовурдоқ берилиши ёзилган экан. Тушликка эса, карамнинг ўзини беришди, холос. Сафар, Зафарлар йиғлаб, «Жўжа қовурдоқни қачон берасизлар!» деб ҳархаша қилишди. Бошқалар ҳам уларнинг кетидан шовқин-сурон кўтаришди. Мен эса жимгина ўтирдим, боғча опамлар эса барибир мендан хафа бўлдилар.

Мурод ТИЛЛАЕВ.

Янги рубрика:

«Ташмачилар қўлга тушди»

СССР Олий Совети Президиумининг «Меҳнатсиз даромадларга қарши курашни кучайтириш тўғрисида»ги Фармони чиққандан кейин «Тошкент оқшоми» газетасида меҳнатсиз даромад топувчилар, айниқса ташмачилар ҳақида бир қатор материаллар эълон қилинди. Уларда юқоридаги иллатга қарши баъзи коллективлар, корхона ва ташкилотларда етарли кураш олиб борилмаётганлиги қайд этилди. Газета материаллари кўпчилик диққатини ўзига тортди. Шуни назарда тутиб, «Тошкент оқшоми» газетаси редакцияси бугундан бошлаб ҳар ҳафтада бир марта газета саҳифаларида шаҳар халқ контроли комитети ҳамда Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети Ички ишлар бошқармаси билан биргаликда рейд ва текширувлар ўтказишга, унинг натижаларини эса юқоридаги рубрика остида мунтазам ёритиб боришга қарор қилди. Бу борада бизга жойлардаги партия, комсомол, касаба союз ташкилотлари, меҳнат коллективлари ҳамда кенг жамоатчилик яқиндан ёрдам беради деган умиддамиз. Шундай қилиб дастлабки рейд натижалари билан танишинг:

Шу йилнинг 1 ноябрь куни упа-элик фабрикасининг ишчиси, 1961 йилда туғилган **Ақида Султонова** корхонадан чиқиш назорот пунктида тўхтатилди. Қуйиш цехида тахловчи бўлиб ишлайдиган бу ишчи текшириб кўрилганида унинг ёнидан шампунь топилди.

Комсомол аъзоси, 1970 йилда туғилган **Олтиной Ушенбоева** ҳам шу корхонада тахловчи бўлиб ишлайди. Текширувда 5 дона «Фтородент» тиш пастасини яширинча олиб чиқиб кетаётганлиги маълум бўлди.

9 ноябрь куни синтетик кир ювиш воситалари заводи машинисти, 1965 йилда туғилган, партиясиз **Леонид Александрович Скорбенко** корхонанинг чиқиш назорат пунктидан бир қоп «Ока» кир ювиш порошогини олиб чиқиб кетаётганда ушланди.

11 ноябрь куни соат 2 дан 30 минут ўтганда Ж. Обидова номли Тошкент тамаки фабрикаси сигарет цехи машинисти, 1937 йилда туғилган, партиясиз **Валентин Николаевич Заруба** корхонадан чиқаётганда текшириб кўрилди. Унинг ёнидан 15 қути «Космос» сигарети топилди.

5 ноябрь куни «Ўртоқ» кондитер» фабрикаси ишчиси, 1948 йилда туғилган, партиясиз **Фарида Қодирова** текширилганда унинг ёнидан 4700 дона этикетка топилди.

9 ноябрь куни Октябрь район ошхоналар трестига қарашли 7-ошхона ошпазлари бригадири, 1940 йилда туғилган **Раъно Муқимова** 3-автокомбинат шофёри М. Ф. Тарасовга 3,3 килограмм гўшт сотаётганда қўлга тушди.

З. НАЖМИДДИНОВ,

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети Ички ишлар бошқармаси қошидаги идорадан ташқари соқчилик бошқармаси бошлиғи.

ОҚШОМХОНЛАР ДИҚҚАТИГА:

«Тошкент оқшоми» газетасининг навбатдаги сони 22-ноябрда чиқади.

ТЕЛЕПРОГРАММАЛАР

Жума — 25 ноябрь

⊙ МТ I

7.00 «120 минут». 9.05 «Союзмультфильм» киностудиясининг мультфильмлари. 9.35 Болалар учун фильм. «Жиддий ўйинлар». (ГДР, ВХР). 10.45 Янгиликлар. 10.55 «Аюшке» сўзи нақадар ёқимлидир. Концерт. 11.20 Инсон институти.

***

15.55 Янгиликлар. 16.05 СССР Конституциясига ўзгартишлар ва қўшимчалар киритиш тўғрисидаги ҳамда СССР халқ депутатларини сайлаш ҳақидаги Қонунлар лойиҳаларини муҳокама қиламиз. 16.20 «Масъулият». Педагогларнинг Краснодардаги ижодий учрашувлари ҳақида. 17.05 «Нега ва нима учун?». Болалар учун кўрсатув. 17.35 Арманистон телевидение студиясининг программаси. 19.05 «Полигон». Мультфильм. 19.15 «Дунё воқеалари». 19.35 «Интерсигнал». 20.05 «Қўшиққа бахшида умр». Туркманистон ССР халқ артисти М. Фараджева билан учрашув. 20.25 Танишинг: ёш кинематографчилар. 21.30 «Время». 22.05 СССР Конституциясига ўзгартишлар ва қўшимчалар киритиш тўғрисидаги ҳамда СССР халқ депутатларини сайлаш ҳақидаги Қонунлар лойиҳаларини муҳокама қиламиз. 22.20 1988 йил қўшиқлари.

⊙ МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика. Ўқув программаси.

***

13.05 «Анна Павлова». Беш серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 4 ва 5-сериялар. 14.55 Янгиликлар. 15.05 Такрорий телефильмлар кундузги сеанси. «Сарсонлик - саргардонликда». 11-серия — «Кутиш».

***

18.30 Янгиликлар. 18.35 «Саёҳатчилар клуби». 19.35 Бизнинг бурчимиз. «Сабртоқати». 20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! 20.45 В. Моцарт. Флейта ва фортепьяно учун сонаталар. 21.30 «Время». 22.05 СССР Конституциясига ўзгартишлар ва қўшимчалар киритиш тўғрисидаги ҳамда СССР халқ депутатларини сайлаш ҳақидаги Қонунлар лойиҳаларини муҳокама қиламиз. - 22.20 «Анна Павлова». Беш серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 4 ва 5-сериялар. 00.10 Янгиликлар.

⊙ ЎзТВ

16.00 «Ўйлаб топилмаган воқеа». Бадиий фильм. («Мосфильм»). 17.30 География. Зилзила. Вулқонлар. Гейзерлар. 18.00 Янгиликлар. 18.15 Юқори синф ўқувчиларининг ЎзССРда хизмат кўрсатган пахтакор, Наманган область Чуст районидаги «1 Май» колхозининг пахтачилик бригадаси бошлиғи В. Таваккалов билан учрашуви. 18.50 «Агросаноат: тажриба ва муаммолар».19.20 «Ҳаёт ороллари». Манзарали фильм. 19.50 «Доира оҳанглари». «Ака-ука Исломовлар ҳақида концерт-очерк. 20.00 «Ахборот» (рус.). 20.15 Концерт номерлари. 20.30 «Ахборот». 20.50 «Тил маданият кўзгуси». 21.30 Москва. «Время». 22.05 Москва. СССР Конституциясига ўзгартишлар ва қўшимчалар киритиш тўғрисидаги ҳамда СССР халқ депутатларини сайлаш ҳақидаги қонунлар лойиҳаларини муҳокама қиламиз. 22.20 Бевосита мулоқот. Телетомошабинларнинг саволларига Бутуниттифоқ врачлар съездининг делегатлари жавоб берадилар. Кўрсатувда ЎзССР Соғлиқни сақлаш министри С. М. Баҳромов иштирок этади. 23.10 «Экран намойиш этади...» Кинокўрсатув 00.20 Кўрсатувлар программаси.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.25 «Дмитрий Кантемир». Бадиий фильм. («Молдовафильм»). 21.00 «Транспорт ва пиёда». Ўзбекистон телевидениеси, Тошкент ҳақиқати» газета редакцияси ва Тошкент шаҳар ГАИ бошқармасининг биргаликдаги рейди.

ДУШАНБА КЎРСАТАДИ.

Шанба — 26 ноябрь

⊙ МТ I

7.00 «120 минут». 9.00 «Молдова — Каса Марье». Кишинёвдан кўрсатилади. 9.35 «Нега ва нима учун?». Болалар учун кўрсатув. 10.05 «Ўрмоннинг энг ичкарисига кира олсам...». Татаристон АССР халқ артисти З. Сунгатуллина куйлайди. Қозондан кўрсатилади. 10.30 «Новаторлар ва консерваторлар». Новатор бирлашмасида илғор технологияни жорий этиш бўйича олиб борилаётган иш тажрибаси ҳақида (Минск шаҳри). 11.25 Телевизион ҳужжатли фильмлар премьераси. «Сўзсиз поэзия» (Тбилиси). «Болалар театри ҳақида мулоҳазалар» («ЦСДФ»). 12.05 «Мўъжизасиз мўъжизалар». 13.05 «Кобзарь» бандурачилар капелласи куйлайди. Киевдан кўрсатилади. 13.35 «Киришга рухсат этинг». «Биздан кучлими?». Ҳаётнинг мураккаб вазиятларида ёшларнинг ўзини тутиши ҳақида. 14.25 «Социализм мамлакатларида». Тележурнал. 14.55 «Дунё воқеалари». 15.10 «Ҳамма учун ва ҳар бир киши учун». Сайёр қабулхонаси Хабарскда. Уй-жой муаммоси ҳақида. 1-кўрсатув. 15.45 Мультфильмлар премьераси: «Заковатли хўтик», «Ҳеч нарсадан қўрқмайдиган йўлбарс ҳақида». Инсон ва шер». 16.15 «Улар ички қўшинларда хизмат қилишади». Ҳужжатли фильм премьераси (СССР ИИМ студияси). 16.45 Останкино концерт студиясида А. С. Пушкин номли Давлат тасвирий санъат музейининг директори И. А. Антонова билан учрашув. 18.10 Халқаро программа. Фоксда — проблема. «Панама: канал учун жанг»; «Жаҳон пойтахтлари: Нилдаги Мегаполис». 19.10 «Ёрдам ҳақида ҳайқириқ». Телевизион бадиий фильм премьераси («Ленфильм»). 1 ва 2-сериялар. 21.30 «Время». 22.05 «Қайта қуриш прожектори».

Шанба оқшомида

22.15 «Ҳамма юлдузлар». Киноконцерт. 23.05 «Дўзаҳ». Катталар учун мультфильм премьераси. 23.25 «Ярим тунгача ва ярим тундан сўнг».

⊙ МТ II

8.30 Эрталабки гимнастика.

«Тафаккур» программаси.

8.45 «Студия таништиради...». 9.20 А. Пушкин. «Пиковая дама». 10.45 «Здоровье». «Кўз илғамас олтинчи океан». Илмий-оммабоп фильм. Магнитотерапияни ривожлантириш истиқболлари ҳақида: «Чамадонча». Узоқ умр кўриш муаммолари ҳақида. 11.30 «Ҳайвонот оламида». 12.35 Компьютер билан мулоқот. 13.20 «Инсон. Ер. Коинот». 14.20 Педагогика ҳамма учун. 2-курс 5-кўрсатув. 14.35 Фалсафий суҳбатлар. Экология ва янгича фикрлаш. Кўрсатувда академик А. Л. Яншин, ёзувчи С. П. Залигин, СССР ФА мухбир аъзоси В. С. Степин, фалсафа фанлари доктори Э. А. Араб ўғли,география фанлари доктори С. А. Евтеев иштирок этадилар. Кўрсатувни СССР Файласуфлар жамиятининг президенти, академик И. Т. Фролов олиб боради.

***

15.35 «Хайрли таваккал». Бадиий фильм, субтитр билан (М. Горький номли киностудия). 16.50 Фикрлар чорраҳасида». 17.55 «Куз билан хайрлашув». Эстрада программаси. 19.30 Қозоғистон телевидениесининг программаси. 20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! 20.45 «Кўҳна майдондаги мулоҳазалар». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси (Киев). 21.30 «Время». 22.05 «Қайта қуриш прожектори». 22.15 Иттифоқдош республикалар студияларининг фильмлари. «Ёз пайтидаги хазонрезгилик». Телевизион бадиий фильм премьераси («Озарбайжонфильм»).

⊙ ЎзТВ

9.00 «Ассалому алайкум».

10.00 «Шанба экрани». Кинопрограмма. 10.30 «Оналар мактаби». Болаларда шамоллаш касаллиги. 11.00 «Қайта қуриш йўлидан». Тошкент области Ўрта Чирчиқ районидаги тикувчилик бирлашмаси ҳақида ҳикоя. 11.30 «Китоб дўстлари». Телеальманах. (рус.). 12.10 «Пойтахтимиз меҳмонлари», Монгол дўстларимизнинг цирк программаси. 12.50 «Амалдаги интернационализм». 13.20 «Ҳовлимиздаги стадион». 13.50 «Оила». Оилани тиклаш ва унинг функциялари ҳақида (рус., ўзб.). 14.45 «Йўл ҳаракати хавфсизлиги учун».

***

17.45 Кўрсатувлар программаси. 17.50 Ўсмирлар учун. «Ровесник» (рус.). 18.35 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Иқбол». Қизлар конкурс программаси. Фарғона областидан кўрсатув. 20.00 «Ахборот» (рус.). 20.20 «Бу ранг-баранг бўёқлар». Телефильм. 20.30 «Ахборот». 20.50 «Назм ва наво Нодира лирикаси. 21.30 Москва. «Время». 22.05 Москва. «Қайта қуриш прожектори». 22.15 «Назм ва наво». Нодира лирикаси (давоми). 23.15 «Ҳаёт мазмуни». Бадиий фильм. («Ўзбекфильм»). 1-серия. 00.25 Кўрсатувлар программаси.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

ДУШАНБА КЎРСАТАДИ.

Якшанба — 27 ноябрь

⊙ МТ I

8.30 Янгиликлар. 8.45 Ритмик гимнастика. 9.30 «Узоқ Шарқ». Киножурнал. 9.40 Мультфильм премьераси. 9.50 «Спортлото» тиражи. 10.00 «Будильник». 10.30 «Совет Иттифоқига хизмат қиламан». 11.30 «Тонгги почта». Музикали кўрсатув. 12.00 «Нигоҳ» программаси саҳифаларида. 13.00 «Музикали киоск». 13.30 «Қишлоқ янгиликлари». 14.30 «Здоровье». Телевизион ҳужжатли фильмлар. 15.15 «Образ». Юқори синф ўқувчилари учун адабий ўйин. 16.35 Эртак ҳузурида меҳмонда. «Арслоннинг саргузаштлари. Телевизион бадиий фильм («Ўзбекфильм»). 1-серия. 17.50 «Ёзувчи Л. Разгон тақдири ҳақида». Ҳужжатли фильм премьераси («ЦСДФ»). 18.00 «Жаҳоннинг йирик музейи». Лувр. 6-серия — «Кватроченто ва Леонардо» (Франция). 18.30 «Халқаро панорама».

Якшанба кинозали.

19.15 «Топилма». Мультфильм. «Баҳслашаман. Анатолий Тарасов». Ҳужжатли фильм. 19.55 «Гирдоб». Бадиий фильм («Грузияфильм»). 21.30 «Время». 22.05 Телевизион танишув. «Композитор Родион Шчедрин (Эстония телевидениеси). 23.20 Янгиликлар. 23.30 «Гармоника, баян, аккордеон». Союзлар уйининг Колонна залида концерт.

⊙ МТ II

8.30 Зарядкага сафланинг!

«Тафаккур» программаси.

8.45 «Сиз яратган боғ». Томорқа ерларида ишлаш учун янги қишлоқ хўжалиги машиналари. Боғ ва полизлардаги селекцион иш ҳақида. СССР Халқ Хўжалиги Ютуқлари Кўргазмасидаги Ҳаваскор боғбонларнинг конкурслари ҳақида. Кўрсатувни қишлоқ хўжалиги фанлари кандидати Б. А. Попов олиб боради. 9.20 «Уфқ». Киноальманах. 9.55 Ажойиб кишилар ҳаёти. «Пётр Капица ҳақида ҳикоялар». 11.00 «Оламга саёҳат». Киноальманах. Спорт ва медицина соҳасида Шарқнинг қадимий анъаналари ҳақида. 12.00 «Агар сиз...». Ёлғиз қарияларга социал ёрдам бериш ҳақида.

Иқтисодий билимлар асослари.

12.45 «Агро» тележурнали. Қайта ишлаш саноати корхоналарида ижара пудрати. 13.20 Педагогика ҳамма учун. 2-курс. 6-кўрсатув. 13.35 «Рус маданияти ҳақида суҳбатлар». 1 туркум. Рус адабиётида хотин-қизлар образларининг прототиплари ҳақида.

14.10 Театр ва замон. «Флорар — 88». 15.25 Свердловскда бўлиб ўтган ҳужжатли фильмлар кинофестивалининг совриндор фильмлари. «Конд» («Арманфильм»). 16.00 «ДОСААФ лотереяси сюрпризи». Ҳужжатли фильм премьераси («ЦСДФ»). 16.05 Телевизион музикали абонемент. И. С. Бах. 3-кўрсатув. 17.15 «Марсель Карне, киноаппаратли киши» (Франция). 18.30 «Байрам оҳанглари». Ўзбекистон ССР «Шалола» фольклор ансамбли ижро этади. 18.45 «Эстафета». Физкультура-спорт программаси. 20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! 20.45 Берилган темага импровизация. Горький шаҳрида бўлиб ўтган ёш композиторлар фестивали ҳақида. 21.30 «Время». 22.05 Хоккей. СССР чемпионати. «Динамо» (Рига) — МАСК. 2 ва 3-даврлар.

⊙ Ўз ТВ

9.00 «Ассалому алайкум».

10.00 «Оила даврасида». Кинопрограмма. 10.55 «Биргаликда куйлаймиз». Н. Норхўжаев, П. Мўмин. «Юлдузлармиз, юлдузлар». 11.15 Мактаб ўқувчилари учун. «Светофор». 12.15 «Бу, сеҳргарми?». Мультфильм. 12.30 «Ота-оналар университети». Болаларда китобга меҳр-муҳаббатни ва қизиқишни тарбиялаш. 13.00 «Дўстлик экрани». Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон телевидениеларининг биргаликдаги программаси. Тошкентдан кўрсатув. 14.00 «Футбол чорраҳаларида». 14.55 «Театр ва замон». «Нодира». Адабий театр спектакли (рус.). 15.40 Совет Ўзбекистони композиторларининг пленуми олдидан.

***

17.40 Кўрсатувлар программаси. 17.45 «Ҳамма нарса ҳақида қўшиқ». Тошкент шаҳар мактабгача ёшдаги болалар ва мактаб ўқувчилари иштирокида концерт-очерк. 18.50 «Ижод саҳифалари». П. Қодиров туғилган куннинг 60 йиллигига. 20.00 «Ахборот» (рус.).

20.20 «Қишлоқдаги болалигим ўтган жойлар». Телефильм. 20.30 «Ахборот». 20.50 ЎзССРда хизмат кўрсатган артист Ўғилой Муҳамедова рақсга тушади. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Ҳаёт мазмуни». Бадиий фильм. 2-серия. 23.30 Кўрсатувлар программаси.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

ФРУНЗЕ КЎРСАТАДИ.

Редактор Т. М. ҚОЗОҚБОЕВ.

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбек ва рус тилларида мустақил равишда нашр этилади.

«Тошкент оқшоми»

(«Вечерний Ташкент») — орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

РЕДАКЦИЯ АДРЕСИ: 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

ТЕЛЕФОНЛАР: бўлимлар: партия турмуши ва пропаганда — 32-54-19; совет қурилиши ва халқ контроли — 32-54-34; саноат, транспорт ва алоқа — 33-08.74, 32-57-84; шаҳар хўжалиги, савдо ва маиший хизмат — 32-55-39, капитал қурилиши — 32-58.85; фан ва ўқув юртлари — 32-53.10; физкультура ва спорт, ҳарбий-ватанпарварлик тарбияси — 32-55.32; маданият — 32-53-83; ахборот — 33-28-95; хатлар ва оммавий ишлар — 33.29-70; иллюстрация — 32-55-37; жамоатчилик редакцияси — 33.99-42, 32-53-66; «Ташкентская неделя» рекламалар иловаси — 32-56.84; эълонлар — 33-81-42.

Р. — 13104. Якшанбадан ташқари ҳар куни чиқади. Ички саҳифаларга 19.50 да қўл қўйилган. (График бўйича 17.00 да қўл қўйилиши лозим). А. 9236. Тиражи — 108.220. Индекс 64690. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10